

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-187-03

Druk nr 2277

Warszawa, 24 listopada 2003 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu
wprowadzaniu do obrotu finansowego
wartości majątkowych pochodzących
z nielegalnych lub nieujawnionych
źródeł oraz o przeciwdziałaniu
finansowaniu terroryzmu oraz o zmia-
nie niektórych ustaw,**

co do którego Rada Ministrów zadeklarowała, że ma na celu dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej.

Jednocześnie, zgodnie z wymogami art. 34 ust. 5 regulaminu Sejmu, przekazuję, przetłumaczone na język polski, teksty przepisów Unii Europejskiej, do których ma być dostosowane prawo polskie.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu oraz o zmianie niektórych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1505) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) instytucji obowiązanej – rozumie się przez to banki, w tym Narodowy Bank Polski – w zakresie, w jakim prowadzi rachunki bankowe dla osób prawnych, sprzedaż numizmatów, skup złota i wymianę zniszczonych środków płatniczych na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. Nr 140, poz. 938, z późn. zm.²⁾), oddziały banków zagranicznych, instytucje pieniądza elektronicznego, oddziały zagranicznych instytucji pieniądza elektronicznego oraz agentów rozliczeniowych prowadzących działalność na podstawie ustawy z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatni-

czych (Dz. U. Nr 169, poz. 1385), domy maklerskie, banki prowadzące działalność maklerską i inne podmioty niebędące bankiem prowadzące działalność maklerską na podstawie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. z 2002 r. Nr 49, poz. 447, z późn. zm.³⁾), Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. – w zakresie, w jakim prowadzi rachunki papierów wartościowych, podmioty prowadzące działalność w zakresie gier losowych, zakładów wzajemnych i gier na automatach oraz gier na automatach o niskich wygranych, zakłady ubezpieczeń, główne oddziały zagranicznych zakładów ubezpieczeń, fundusze inwestycyjne, towarzystwa funduszy inwestycyjnych, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej Poczta Polska, notariuszy – w zakresie czynności notarialnych dotyczących obrotu wartościami majątkowymi, adwokatów wykonujących zawód, radców prawnych wykonujących zawód poza stosunkiem pracy, prawników zagranicznych świadczących pomoc prawną poza stosunkiem pracy, biegłych rewidentów wykonujących zawód, doradców podatkowych wykonujących zawód, podmioty prowadzące działalność kantorową, przedsiębiorców prowadzących: domy aukcyjne, antykwariaty, działalność leasingową lub factoringową, działalność w zakresie: obrotu metalami lub kamieniami szlachetnymi i półszlachetnymi, sprzedaży komisowej, udzielania

pożyczek pod zastaw (lombardy) lub pośrednictwa w obrocie nieruchomościami i fundacje;”,

b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) wartościach majątkowych – rozumie się przez to środki płatnicze, papiery wartościowe lub wartości dewizowe, prawa majątkowe, rzeczy ruchome oraz nieruchomości;”,

c) pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) jednostkach współpracujących – rozumie się przez to organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz inne państwowe jednostki organizacyjne, a także Narodowy Bank Polski, Komisję Nadzoru Bankowego i Najwyższą Izbę Kontroli;”,

d) dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł – rozumie się przez to zamierzone postępowanie polegające na:

a) konwersji lub przekazaniu wartości majątkowych pochodzących z działalności o charakterze przestępczym lub z udziału w takiej działalności, w celu ukrycia lub zatajenia bezprawnego pochodzenia tych wartości majątkowych, albo udzieleniu pomocy osobie, która bierze udział w takiej działalności w celu uniknięcia przez nią prawnych konsekwencji tych działań,

b) ukryciu lub zatajeniu prawdziwego charakteru, źródła, miejsca przechowywania, faktu przemieszczania lub praw związanych

z wartościami majątkowymi pochodzącymi z działalności o charakterze przestępczym lub udziału w takiej działalności,

c) nabyciu, objęciu w posiadanie albo używaniu wartości majątkowych, pochodzących z działalności o charakterze przestępczym lub udziału w takiej działalności,

d) współuczestnictwie, usiłowaniu popełnienia, pomocnictwie lub podżeganiu w przypadkach zachowań określonych w lit. a–c

– również, jeżeli działania, w ramach których uzyskano wartości majątkowe będące przedmiotem wprowadzania do obrotu finansowego wartości pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł, były prowadzone na terytorium innego państwa.”;

2) tytuł rozdziału 2 otrzymuje brzmienie:

„Organy właściwe w sprawach zapobiegania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu”;

3) w art. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) badanie przebiegu transakcji, co do których Generalny Inspektor powziął uzasadnione podejrzenia;”;

4) po art. 4 dodaje się art. 4a i 4b w brzmieniu:

„Art. 4a. Generalny Inspektor przedstawia Prezesowi Rady Ministrów roczne sprawozdanie ze swojej działalności w terminie 3 miesięcy od

zakończenia roku, za który jest składane sprawozdanie.

Art. 4b. 1. Generalny Inspektor podlega wyłączeniu od wykonywania zadań, o których mowa w art. 18, 18a i 20a oraz art. 21 ust. 1, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności.

2. Wyłączenie następuje na wniosek Generalnego Inspektora złożony w formie pisemnej ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych.

3. W razie wyłączenia Generalnego Inspektora, jego zadania wykonuje minister właściwy do spraw instytucji finansowych.”;

5) w art. 7:

a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,

b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. W przypadku kontroli Najwyższej Izby Kontroli stosuje się art. 34.”;

6) w art. 8:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1d w brzmieniu:

„1a. W przypadku podmiotu prowadzącego kasyno gry obowiązek, o którym mowa w ust. 1, dotyczy zakupu lub sprzedaży żetonów o wartości stanowiącej co najmniej równowartość 1 000 euro.

1b. Do transakcji określonych w ust. 1a stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące transakcji, o których mowa w ust. 1.

1c. W przypadku zawartej umowy ubezpieczenia na życie nie stosuje się obowiązku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli suma okresowych składek, które mają być opłacone w danym roku, nie przekroczy równowartości 1 000 euro albo jednorazowa składka nie przekroczy równowartości 2 500 euro.

1d. Obowiązku, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się w przypadku polis ubezpieczeniowych występujących w powiązaniu z ubezpieczeniem emerytalnym, o ile warunki ubezpieczenia nie zawierają klauzuli o odpłatnym zrzeczeniu się przez ubezpieczonego praw wynikających z polisy oraz o ile polisy te nie mogą być użyte jako zabezpieczenie pożyczki.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przy ustalaniu równowartości w euro, o której mowa w ust. 1, 1a i 1c, stosuje się średni kurs Narodowego Banku Polskiego dla danej waluty, obowiązujący w dniu dokonywania transakcji lub w dniu złożenia dyspozycji lub zlecenia przeprowadzenia transakcji.”,

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Obowiązek rejestracji transakcji, o których mowa w ust. 1, nie dotyczy przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami, instytucji pieniądza elektronicznego, oddziałów zagranicznych instytucji pieniądza elektronicznego, agentów rozliczeniowych, adwokatów, radców prawnych i prawników zagranicznych.”;

7) w art. 9 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W celu wykonania obowiązku rejestracji instytucje obowiązane dokonują identyfikacji swoich klientów w każdym przypadku złożenia dyspozycji lub zlecenia do przeprowadzenia transakcji na podstawie dokumentów przedstawionych przy złożeniu dyspozycji lub zlecenia przeprowadzenia transakcji albo przy zawieraniu umowy z klientem.”;

8) w art. 11 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Informacje o transakcjach, o których mowa w art. 8 ust. 3, do których przekazywania są zobowiązani notariusze, adwokaci, radcowie prawni i prawnicy zagraniczni, mogą być przekazywane Generalnemu Inspektorowi za pośrednictwem odpowiedniej jednostki ich samorządu zawodowego, o ile krajowy organ tego samorządu podejmie uchwałę określającą szczegółowe zasady i tryb przekazywania takich informacji Generalnemu Inspektorowi. Krajowy organ tego samorządu przekaże Generalnemu Inspektorowi wykaz osób odpowiedzialnych za przekazywanie takich informacji.

5. Obowiązek informowania o transakcjach objętych przepisami ustawy jest wyłączony, jeżeli adwokaci, radcowie prawni i prawnicy zagraniczni, biegli rewidenci oraz doradcy podatkowi reprezentują klienta na podstawie pełnomocnictwa procesowego w związku z toczącym się postępowaniem albo udzielają porady służącej temu postępowaniu.”;

9) art. 15b otrzymuje brzmienie:

„Art.15b. W uzasadnionych przypadkach Generalny Inspektor może zwrócić się do organu podatkowego lub organu kontroli skarbowej

o zbadanie legalności pochodzenia określonych wartości majątkowych. Informacja o wynikach przeprowadzonych działań jest przekazywana Generalnemu Inspektorowi niezwłocznie.”;

10) w art. 16 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

- „1. Instytucja obowiązana, która otrzymała dyspozycję lub zlecenie przeprowadzenia transakcji lub mająca przeprowadzić transakcję, co do której zachodzi uzasadnione podejrzenie, że może ona mieć związek z popełnieniem przestępstwa, o którym mowa w art. 299 Kodeksu karnego, ma obowiązek niezwłocznie zawiadomić na piśmie Generalnego Inspektora, przekazując wszystkie posiadane dane wymienione w art. 12 ust. 1 pkt 1–6 wraz ze wskazaniem przesłanek przemawiających za wstrzymaniem transakcji lub blokadą rachunku, oraz wskazać przewidywany termin jej realizacji. Przepis art. 11 ust. 4 stosuje się.
2. Po otrzymaniu zawiadomienia Generalny Inspektor dokonuje niezwłocznego potwierdzenia jego przyjęcia w formie pisemnej.”;

11) art. 18 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 18. 1. Jeżeli z zawiadomienia, o którym mowa w art. 16 ust. 1, wynika, że transakcja, która ma zostać przeprowadzona, może mieć związek z popełnieniem przestępstwa, o którym mowa w art. 299 Kodeksu karnego, Generalny Inspektor może w ciągu 24 godzin od potwierdzenia jego przyjęcia przekazać instytucji obowiązanej pisemne żądanie wstrzymania tej transakcji lub blokady rachunku na okres nie dłuższy niż 48 godzin od momentu potwierdzenia przyjęcia

zawiadomienia. Równocześnie Generalny Inspektor zawiadamia właściwego prokuratora o podejrzeniu popełnienia przestępstwa i przekazuje mu informacje i dokumenty dotyczące wstrzymywanej transakcji lub blokowanego rachunku.

2. Żądanie wstrzymania transakcji lub blokady rachunku może być wydane tylko przez Generalnego Inspektora lub łącznie dwóch upoważnionych przez niego na piśmie pracowników jednostki, o której mowa w art. 3 ust. 4.
3. Instytucja obowiązana wstrzymuje transakcję lub blokuje rachunek natychmiast po otrzymaniu pisemnego żądania, o którym mowa w ust. 1.
4. Wstrzymanie transakcji lub blokada rachunku przez instytucję obowiązaną w trybie określonym w ust. 1 i 3 nie rodzi odpowiedzialności dyscyplinarnej, cywilnej, karnej ani innej określonej odrębnymi przepisami.
5. Jeżeli koniec terminu przekazania żądania, o którym mowa w ust. 1, przypada w sobotę, w niedzielę lub święto, termin ten upływa w pierwszym dniu roboczym po tym dniu.”;

12) po art. 18 dodaje się art. 18a w brzmieniu:

„Art. 18a. 1. Generalny Inspektor może przekazać instytucji obowiązanej pisemne żądanie wstrzymania transakcji lub blokady rachunku bez uprzedniego otrzymania od niej zawiadomienia, o którym mowa w art. 16 ust. 1, lub informacji, o której mowa w art. 16a

ust. 2, jeżeli posiadane informacje wskazują na prowadzenie działań mających na celu wprowadzenie do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł lub na związek z przestępstwem wymienionym w art. 2 pkt 7.

2. W przypadku określonym w ust. 1 Generalny Inspektor może żądać wstrzymania transakcji lub blokady rachunku na okres nie dłuższy niż 48 godzin od momentu otrzymania tego żądania przez instytucję obowiązana.

3. Przepisy art. 18, 19 i 20 stosuje się odpowiednio.”;

13) w art. 20a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepisy art. 18, 19 i 20 stosuje się odpowiednio.”;

14) art. 20c otrzymuje brzmienie:

„Art. 20c. Instytucja obowiązana, na żądanie zlecającego transakcję lub posiadacza rachunku, może poinformować go o fakcie wstrzymania transakcji lub blokady rachunku i wskazać organ, który zażądał wstrzymania transakcji lub blokady rachunku, z wyjątkiem przypadku wydania przez prokuratora postanowienia o wstrzymaniu transakcji lub blokadzie rachunku, którego ogłoszenie zostało odroczone na czas oznaczony.”;

15) w art. 21:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kontrolę wypełniania przez instytucje obowiązane, z wyłączeniem Narodowego Banku Polskiego,

obowiązków w zakresie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł lub przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu sprawuje Generalny Inspektor.”,

b) w ust. 3 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) minister właściwy do spraw finansów publicznych w stosunku do podmiotów zarządzających i prowadzących gry losowe, zakłady wzajemne, gry na automatach oraz gry na automatach o niskich wygranych;”;

16) art. 28 otrzymuje brzmienie:

„Art. 28. Instytucje obowiązane ustalają wewnętrzne procedury, zapobiegające wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł lub finansowaniu terroryzmu, dotyczące w szczególności realizowania obowiązku identyfikacji klienta i przechowywania informacji objętych tą identyfikacją, zapewniają udział pracowników w programach szkoleniowych dotyczących identyfikacji transakcji mogących mieć związek z przestępstwem, o którym mowa w art. 299 Kodeksu karnego, oraz wyznaczają osoby odpowiedzialne za realizację obowiązków określonych w ustawie.”;

17) w art. 32:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Informacje o transakcjach objętych przepisami ustawy są udostępniane przez Generalnego

Inspektora sądom i prokuratorom na potrzeby postępowania karnego, na ich pisemny wniosek.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Jeżeli Generalny Inspektor nie dysponuje informacjami wystarczającymi do wydania przez prokuratora postanowienia w przedmiocie wszczęcia postępowania przygotowawczego w sprawie o przestępstwo, o którym mowa w art. 299 Kodeksu karnego lub wymienionym w art. 2 pkt 7, żądanie, o którym mowa w ust. 2, można skierować do instytucji obowiązanej.”;

18) w art. 33:

a) w ust. 2:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, dyrektorów izb skarbowych, dyrektorów urzędów kontroli skarbowej oraz ich zastępców – wyłącznie w sprawach dotyczących zobowiązań podatkowych;”,

– skreśla się pkt 4,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Informacje związane z wprowadzaniem do systemu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł, a także z finansowaniem terroryzmu, mogą być udostępniane przez Generalnego Inspektora zagranicznym instytucjom, o których mowa w art. 4 pkt 7, na zasadzie wzajemności, w trybie określonym w dwustronnych porozumieniach zawartych przez Generalnego Inspektora, także za pomocą elektronicznych nośników informacji.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1058, Nr 126, poz. 1069 i Nr 153, poz. 1271 oraz z 2003 r. Nr 124, poz. 1152) w art. 6 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie dotyczy informacji udostępnianych na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu wprowadzaniu wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu – w zakresie określonym tymi przepisami.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059, Nr 126, poz. 1069 i Nr 153, poz. 1271 oraz z 2003 r. Nr 124, poz. 1152) w art. 3 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie dotyczy informacji udostępnianych na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu wprowadzaniu wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu – w zakresie określonym tymi przepisami.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 369 oraz z 2003 r. Nr 49, poz. 408 i Nr 124 poz. 1152) w art. 18 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Obowiązek zachowania tajemnicy nie dotyczy informacji udostępnianych na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu wprowadzaniu wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu – w zakresie określonym tymi przepisami.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 13 października 1994 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie (Dz. U. z 2001 r. Nr 31, poz. 359, z 2002 r. Nr 240, poz. 2052 oraz z 2003 r. Nr 124, poz. 1152) w art. 4a dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie dotyczy informacji udostępnianych na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu wprowadzaniu wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu – w zakresie określonym tymi przepisami.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 86, Nr 153, poz. 1271 i Nr 240, poz. 2052 oraz z 2003 r. Nr 124, poz. 1152 i Nr 137, poz. 1302) w art. 37 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Obowiązek, o który mowa w ust. 1, nie dotyczy informacji udostępnianych na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu wprowadzaniu wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu – w zakresie określonym tymi przepisami.”.

Art. 7. 1. Fundacje prowadzące działalność w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy przekazują dane określone w art. 10 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1 w terminie 60 dni od tego dnia.

2. Adwokaci, radcowie prawni, prawnicy zagraniczni, doradcy podatkowi i biegli rewidenty wykonujący zawód w dniu uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej przekazują dane określone w art. 10 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1 w terminie 60 dni od tego dnia.

Art. 8. Przepisy art. 2 pkt 1 – w zakresie dotyczącym adwokatów, radców prawnych, prawników zagranicznych, doradców podatkowych i biegłych rewidentów, art. 8 ust. 5 – w zakresie dotyczącym adwokatów, radców prawnych oraz prawników zagranicznych oraz art. 11 ust. 4 i 5 ustawy wymienionej w art. 1 stosuje się od dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

Art. 9. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

-
- ¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze, ustawę z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, ustawę z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie, ustawę z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym i ustawę z dnia 13 października 1994 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie.
 - ²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 160, poz. 1063, z 2000 r. Nr 53, poz. 648, Nr 62, poz. 718 i Nr 119, poz. 1252, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 110, poz. 1189 i Nr 154, poz. 1784 i 1800, z 2002 r. Nr 126, poz. 1070 i Nr 141, poz. 1178 oraz z 2003 r. Nr 65, poz. 594 i Nr 137, poz. 1303.
 - ³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 240, poz. 2055 oraz z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 84, poz. 774, Nr 124, poz. 1151 i Nr 170, poz. 1651.

UZASADNIENIE

Kolejna nowelizacja ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1505), zwana dalej „ustawą”, ma na celu:

- 1) dostosowanie jej przepisów do dyrektywy 2001/97/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 grudnia 2001 r. zmieniającej dyrektywę Rady 91/308/EWG w sprawie uniemożliwienia korzystania z systemu finansowego w celu prania pieniędzy,
 - 2) dostosowanie przepisów ustawy na potrzeby efektywnego i sprawnego działania Generalnego Inspektora Informacji Finansowej.
- Wprowadzenie pozostałych zmian jest uzasadnione ujednoczeniem zawartych regulacji w ramach całego aktu prawnego.

Do zagadnień związanych z dostosowaniem ustawy do m.in. ww. dyrektywy należy:

1. Poszerzenie katalogu instytucji obowiązanych o tzw. „Zawody prawnicze”.
Na gruncie polskiego systemu prawa do kategorii tzw. zawodów prawniczych zaliczają się: adwokaci, radcowie prawni, prawnicy zagraniczni, biegli rewidenci, doradcy podatkowi. Należy wskazać, że dwie ostatnie kategorie nie muszą mieć wykształcenia prawniczego, ale jest to wyłącznie kwestia polskiego wewnętrznego uregulowania.
W przypadku radców prawnych i prawników zagranicznych obowiązek ten powinien dotyczyć tylko radców prawnych i prawników zagranicznych wykonujących zawód poza stosunkiem pracy.

Ponadto, projekt ustawy zakłada, że adwokaci, radcowie prawni oraz prawnicy zagraniczni nie będą zobowiązani, tak jak inne instytucje obowiązane, do realizowania obowiązku zarówno rejestracji, jak i prze-

syłania informacji do Generalnego Inspektora o transakcjach przekraczających równowartość 15 000 euro. Uzasadnieniem takiego rozwiązania było rozważenie regulacji zawartej w ww. dyrektywie, która określa rodzaje transakcji, co do których istniałby obowiązek informacyjny. Należy wskazać, że zakres tych transakcji nie odpowiada faktycznie wykonywanym czynnościom dokonywanym przez tę kategorię podmiotów, których zakres działania jest określony w odrębnych ustawach. A ponadto, w zakresie czynności określonych dyrektywą, obowiązek informacyjny zostaje wypełniony przez inne instytucje, np. banki czy domy maklerskie. W związku z tym, ratio legis dyrektywy zostaje spełnione.

Przewiduje się, że przekazywanie informacji może następować za pośrednictwem odpowiedniego organu samorządu zawodowego, o ile krajowy organ tego samorządu podejmie stosowną uchwałę określającą szczegółowe zasady i tryb przekazywania informacji do Generalnego Inspektora. Taka regulacja również znajduje swoje uzasadnienie w przepisach ww. dyrektywy.

Ponadto, na krąg tych podmiotów nie będzie nałożony obowiązek przekazywania informacji, który to obowiązek jest wyłączony w sytuacji, gdy „prawnik” podjął się reprezentacji klienta, tj. gdy uzyskał pełnomocnictwo procesowe w związku z toczącym się postępowaniem albo w sytuacji ustalania pozycji prawnej klienta.

Ponadto proponuje się włączenie do listy instytucji obowiązanych fundacji. Zgodnie ze specjalnymi rekomendacjami Financial Action Task Force (FATF) przyjętymi w dniu 31 października 2001 r. w Waszyngtonie podkreślono potrzebę włączenia do instytucji obowiązanych organizacji nieprzynoszących korzyści (non-profit organization), których odpowiednikami w polskim systemie prawa są fundacje. Podmioty te mogą być wykorzystywane do finansowania terroryzmu.

2. Szczególnie ważną kwestią jest wprowadzenie definicji „prania pieniędzy”. Zaproponowano wprowadzenie do słowniczka (art. 2) definicji: wprowadzania do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł (art. 2 pkt 9). Uzasadnieniem

wprowadzenia tej regulacji jest przede wszystkim realizacja zasady jasności prawa. Należy również wskazać, że definicję tę należy traktować jako zjawisko zdefiniowane na potrzeby ustawy, nie zaś czyn zabroniony, którego regulacja zawarta jest w Kodeksie karnym.

3. Wprowadzenie obowiązku rejestracji w przypadku podmiotu prowadzącego kasyno, w sytuacji gdy dochodzi do transakcji zakupu lub sprzedaży żetonów o wartości równej lub przewyższającej 1 000 euro (art. 8 ust. 1a).
4. Wprowadzenie zwolnienia z obowiązku rejestracji transakcji w przypadku realizacji umowy ubezpieczenia na życie, jeżeli kwota lub kwoty okresowych składek, które mają być opłacone w danym roku, nie przekroczą bądź nie przekraczają równowartości 1 000 euro albo jednorazowa składka wynosi 2 500 euro (art. 8 ust. 1c). Ww. dyrektywa dopuszcza wyłączenie obowiązku rejestracji transakcji tzw. „powyżej progowych” w przypadku polis ubezpieczeniowych występujących w powiązaniu z ubezpieczeniem emerytalnym, pod warunkiem że warunki ubezpieczenia nie zawierają klauzuli o odpłatnym zrzeczeniu się przez ubezpieczonego praw wynikających z polisy oraz że polisy te nie mogą stanowić zabezpieczenia spłaty udzielonej pożyczki (art. 8 ust. 1d).

Kolejne zmiany to:

- 1) włączenie do katalogu instytucji obowiązanych Narodowego Banku Polskiego w zakresie, w jakim prowadzi rachunki bankowe dla osób prawnych, sprzedaży numizmatów, skupu złota, wymiany zniszczonych środków płatniczych (art. 2 pkt 1),
- 2) włączenie do kategorii jednostek współpracujących Najwyższej Izby Kontroli, gdyż wykładnia gramatyczna definicji tych jednostek (art. 2 pkt 8) nakazuje przyjąć, że użyte w tym przepisie pojęcia „organ” i „państwowa jednostka organizacyjna” dotyczą innych podmiotów niż NIK. Należy wskazać, że usytuowanie NIK w strukturze aparatu państwowego wyznacza ustawa zasadnicza, dlatego też nie można jej traktować jako „innej

jednostki organizacyjnej”. Natomiast współpraca Generalnego Inspektora z NIK wydaje się konieczna,

- 3) wprowadzenie instytucji wyłączenia Generalnego Inspektora na jego pisemny wniosek, złożony na ręce ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, wówczas gdy zachodzi okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności. W tych sytuacjach zadania GIIF, określone przepisami ustawy wykonuje, minister właściwy do spraw instytucji finansowych jako naczelny organ informacji finansowej (art. 4b),
- 4) nałożenie obowiązku na instytucje, które stały się na podstawie niniejszej ustawy instytucjami obowiązanyymi w zakresie informowania Generalnego Inspektora o prowadzeniu działalności,
- 5) w zakresie przekazania przez Generalnego Inspektora żądania wstrzymania transakcji lub blokady rachunku polegające przede wszystkim na wydłużeniu terminów na dokonanie tych czynności przez Generalnego Inspektora (art. 18),
- 6) rozbudowanie przepisów dotyczących sytuacji, gdy Generalny Inspektor posiada informacje o transakcji tzw. „podejrzanej” pochodzącej z innych źródeł przez sprecyzowanie możliwości korzystania z instytucji wstrzymania i blokady rachunku i określenie trybu postępowania (art. 18a),
- 7) określenie sposobu liczenia terminów korzystania przez Generalnego Inspektora instytucji wstrzymania transakcji i blokady rachunku. Jeżeli termin wykonania czynności przypada na sobotę, niedzielę lub święto, termin upływa w pierwszym dniu roboczym po tych dniach (art. 18 ust. 5),
- 8) poszerzenie zakresu kontroli. Celem projektu jest umożliwienie dokonania kontroli przez Generalnego Inspektora i przez jednostki sprawujące nadzór nad poszczególnymi instytucjami obowiązanyymi w zakresie wszystkich obowiązków polegających na podejmowaniu działań zmierzających do przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości mająt-

kowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł (art. 21 ust. 1). Praktyka działań podejmowanych przez Generalnego Inspektora wskazuje na potrzebę takiej regulacji w celu prawidłowego i kompleksowego przeciwdziałania zjawisku „prania pieniędzy” w Rzeczypospolitej Polskiej. Należy tu wskazać, że zakres kontroli zarówno Generalnego Inspektora, jak i innych organów nadzoru od początku obowiązywania ustawy był jednakowy. Ponadto należy wskazać, że art. 21 ust. 1 jako przepis szczególny w stosunku do art. 4 pkt 6 ustawy stanowił nieuzasadnione zawężenie tej regulacji. Dlatego też zmiana art. 21 ust. 1 jest podyktowana ujednoczeniem wskazanych przepisów prawnych,

- 9) zmiana art. 32 ust. 1 polegająca na nadaniu brzmienia, że „informacje o transakcjach objętych przepisami ustawy są udostępniane sądom i prokuratorom na potrzeby postępowania karnego, na ich pisemny wniosek” ma na celu sprecyzowanie obowiązku Generalnego Inspektora przez podkreślenie, że przekazaniu podlegać będą te informacje, które są w posiadaniu Generalnego Inspektora,
- 10) dodanie do art. 32 ust. 3, który uprawniałby prokuratora do bezpośredniego zwracania się do instytucji obowiązanej o przekazanie informacji niezbędnych do wszczęcia postępowania przygotowawczego, gdyby informacje uprzednio udostępnione przez Generalnego Inspektora nie były wystarczające do wydania takiego postanowienia,
- 11) w zakresie wymiany informacji z zagranicznymi instytucjami, która może się odbywać na podstawie dwustronnych porozumień, także za pomocą elektronicznych nośników informacji (art. 33 ust. 5).

Inne zmiany polegają na doprecyzowaniu przepisów ustawy:

- art. 2 pkt 1, w którym określono, że instytucją obowiązaną jest podmiot prowadzący działalność leasingową **lub** factoringową bądź prowadzący działalność w zakresie obrotu metalami **lub** kamieniami szlachetnymi,

- art. 2 pkt 3 zawierający definicję wartości majątkowych, który na skutek niewłaściwej redakcji nie obejmował polskich papierów wartościowych.

Ponadto projekt ustawy zawiera zmiany w następujących ustawach: Prawo o adwokaturze, o radcach prawnych, Prawo o notariacie, o biegłych rewidentach i ich samorządzie i o doradztwie podatkowym w zakresie dotyczącym wyłączenia obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej poszczególnych kategorii zawodów w zakresie informacji udostępnianych na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu wprowadzaniu wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu. Zmiany takie są niezbędne w celu umożliwienia wykonywania obowiązków ustawowych w takim zakresie, w jakim zostało to określone w przedmiotowym projekcie.

Ocena skutków regulacji

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Ustawa obejmuje swoim zakresem zarówno jednostki współpracujące, jak i instytucje obowiązane. Natomiast nowelizacja dotyczy przede wszystkim nowych instytucji obowiązanych, tj. tzw. niezależnych zawodów prawniczych, fundacji oraz Narodowego Banku Polskiego w określonym zakresie, które będą podlegały reżimowi ustawy. Ponadto Najwyższej Izbie Kontroli przyznano status jednostki współpracującej z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej.

2. Przeprowadzone konsultacje

Projekt ma na celu przede wszystkim dostosowanie przepisów ustawy do regulacji prawa unijnego, w związku z tym były przeprowadzane konsultacje z przedstawicielami Komisji Europejskiej. Ponadto Generalny Inspektor przeprowadził cykl konsultacji zarówno z reprezentantami instytucji obowiązanych, jak i z osobami będącymi przedstawicielami stowarzyszeń, których członkami są poszczególne instytucje obowiązane. W toku przeprowadzanych spotkań

dyskutowano na temat problemów związanych ze stosowaniem ustawy. A w szczególności projekt był przedmiotem uzgodnień z: Narodowym Bankiem Polskim, Komisją Papierów Wartościowych i Giełd, Komisją Nadzoru Bankowego, Krajowym Depozytem Papierów Wartościowych S.A., Polską Izbą Ubezpieczeń, Krajową Radą Radców Prawnych, Naczelną Radą Adwokacką. Należy wskazać, że nie były dokonywane uzgodnienia z przedstawicielami samorządu doradców podatkowych, jak również biegłych rewidentów ze względu na to, że ustawy regulujące ich działalność nie nakładają obowiązku konsultacji aktów prawnych mających wpływ na ich status prawny.

Najważniejsze ze zgłoszonych, w toku uzgodnień, zastrzeżeń merytorycznych do ustawy to zakwestionowanie włączenia do kategorii instytucji obowiązyanych tzw. niezależnych doradców prawnych. Jednakże, jak podniesiono w uzasadnieniu, założeniem projektu jest przede wszystkim dostosowanie jego przepisów do regulacji zawartych w ww. dyrektywie, w związku z tym uwagi te nie mogły zostać co do zasady uwzględnione.

Ponadto przedmiotem zgłoszonych uwag było zastrzeżenie co do przyznania Narodowemu Bankowi Polskiemu jako bankowi centralnemu statusu instytucji obowiązanej, w bardzo wąskim zakresie, tj. w takim, w jakim prowadzi rachunki bankowe dla osób prawnych, sprzedaż numizmatów, skup złota, wymianę zniszczonych środków płatniczych. Jednakże projekt ustawy zakłada, że NBP staje się instytucją obowiązaną w takim zakresie, w jakim nie wypełnia innych funkcji prawnie zagwarantowanych dla banku centralnego. Ponadto uwzględniono autonomiczność tej instytucji przez wyłączenie jej z kontroli Generalnego Inspektora Informacji Finansowej.

3. Wpływ projektu ustawy na sektor finansów publicznych (skutki finansowe)

Ustawa nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa.

Instytucje, które staną się na podstawie nowelizacji ustawy instytucjami obowiązаныmi, będą zobowiązane do przygotowania się do wypełniania ustawowych obowiązków, takich jak np. wprowadzenie wewnętrznych procedur czy np. zapewnienie udziału pracowników w programach szkoleniowych.

4. Wpływ projektu na rynek pracy

Ustawa nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną

Wejście w życie ustawy nie wpłynie bezpośrednio na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Ustawa nie będzie wywierała bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionów.

UZASADNIENIE
DOSTOSOWAWCZEGO CHARAKTERU
PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU
WPROWADZANIU DO OBROTU FINANSOWEGO WARTOŚCI MAJĄTKOWYCH
POCHODZĄCYCH Z NIELEGALNYCH LUB NIEUJAWNIONYCH ŹRÓDEŁ
ORAZ O PRZECIWDZIAŁANIU FINANSOWANIU TERRORYZMU ORAZ O
ZMIANIE NIEKTÓRYCH USTAW

Podstawowym celem nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł jest dostosowanie polskiego prawa do przepisów Dyrektywy 2001/97/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 4 grudnia 2001 r. zmieniającej Dyrektywę Rady 91/308/WE w zakresie zapobiegania korzystania z systemu finansowego w celu prania pieniędzy.

Głównymi zmianami – zgodnymi z prawem Unii Europejskiej - wprowadzanymi do ustawy o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł są:

- poszerzenie katalogu instytucji obowiązanych o tzw. „zawody prawnicze”,
- wprowadzenie do polskiego ustawodawstwa definicji „prania pieniędzy”,
- wprowadzenie obowiązku rejestracji transakcji w przypadku podmiotu prowadzącego kasyno w sytuacji, gdy dochodzi do zakupu lub sprzedaży żetonów o wartości równej lub przewyższającej 1000 euro,
- wprowadzenie zwolnienia z obowiązku rejestracji w przypadku realizacji umowy ubezpieczenia na życie, gdy umownie określona minimalna składka wynosi maksymalnie 1000 euro, a faktycznie zapłacona jednorazowa składka nie przekracza 2 500 euro.

Projektowana ustawa ma również na celu dostosowanie jej przepisów dla potrzeb efektywnego i sprawnego działania Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, poprzez m.in.:

- włączenie do katalogu instytucji obowiązanych Narodowego Banku Polskiego w zakresie, w jakim prowadzi m.in. rachunki bankowe dla osób prawnych, sprzedaż numizmatów, skup złota,

- wprowadzenie instytucji wyłączenia GIIF na jego wniosek w sytuacji, gdy zachodzi okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności,
- poszerzenie obowiązku ciążącego na instytucjach obowiązanych w zakresie informowania Generalnego Inspektora o prowadzeniu działalności poprzez nałożenie obowiązku informowania o zmianie zgłoszonych uprzednio danych,
- wydłużenie terminów dla przekazania przez Generalnego Inspektora żądania wstrzymania transakcji lub blokady rachunku.

Przepisy ustawy w powyższym zakresie nie należą do zakresu regulacji omawianych dyrektyw wspólnotowych.

Najistotniejszą z punktu widzenia prawa europejskiego zmianą jest włączenie zawodów prawniczych do katalogu „instytucji obowiązanych”. Do kategorii zawodów prawniczych zalicza się adwokatów, radców prawnych, prawników zagranicznych, biegłych rewidentów oraz doradców podatkowych, mimo że dwie ostatnie kategorie nie muszą mieć wykształcenia prawniczego.

W przypadku radców prawnych i prawników zagranicznych, obowiązki określone w ustawie dotyczyć będą tylko osób wykonujących zawód poza stosunkiem pracy, co jest zgodne z odpowiednimi przepisami Dyrektywy 2001/97/WE, która mówi o „niezależnych zawodach prawniczych”. Projekt ustawy zakłada, że osoby wykonujące ww. „zawody prawnicze”, instytucje pieniądza elektronicznego, jak również pośrednicy nieruchomości (co było przedmiotem poprzedniej nowelizacji ustawy) będą wyłączeni spod obowiązku rejestracji transakcji powyżej 15 tys. euro. Takiego wyłączenia Dyrektywa co prawda nie przewiduje wprost, jednakże jej przepisy odnoszą się do sytuacji, gdy ww. grupy zawodowe uczestniczą w takich transakcjach finansowych (m.in. pkt. 16 preambuły do Dyrektywy). Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Finansów, zakres tych transakcji nie odpowiada faktycznie czynnościom dokonywanym przez tę kategorię podmiotów, których zakres działania określony jest w innych ustawach. Należy również zauważyć, że te instytucje obowiązane będą zawsze rejestrować tzw. transakcje podejrzane, bez względu na próg kwotowy. W związku z powyższym, cel Dyrektywy 2001/97/WE zostaje spełniony i projektowane rozwiązanie jest zgodne z przepisami prawa wspólnotowego.

Wyłączenie „zawodów prawniczych” spod obowiązku przekazywania informacji występuje również w sytuacji, gdy „prawnik” podjął się reprezentacji klienta na podstawie pełnomocnictwa procesowego w związku z toczącym się postępowaniem albo udziela porady

prawnej służącej temu postępowaniu (projektowany art. 11 ust. 5). Przepis ten jest zgodny z przepisami Dyrektywy 2001/97/WE, a w szczególności z jej art. 6.

Do listy instytucji zobowiązanych włączono również fundacje, co jest zgodne ze specjalnymi rekomendacjami FATF z 31 października 2001 r. – organu międzynarodowego powołanego w 1998 r. do zwalczania pieniędzy, którego członkami są zarówno wszystkie państwa członkowskie UE, jak i Komisja Europejska.

Projektowana ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, zaś przepisy związane z wpisaniem zawodów prawniczych do listy instytucji obowiązanych będą stosowane od dnia uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej.

**URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**

MINISTER

Prof. dr hab. Danuta Hübner

Min. DEL/3k-24/2003/DPL-agg

Warszawa, 28 10. 2003 r.

**Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów**

Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu oraz o zmianie niektórych ustaw, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2, ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

W związku z przedłożonym projektem ustawy o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu oraz o zmianie niektórych ustaw (pismo nr RM-10-187-03), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

I. Przedłożony do zaopiniowania projekt ustawy ma na celu dokonanie nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu oraz o zmianie niektórych ustaw.

Zgodnie z uzasadnieniem do projektu, nowelizacja ma na celu:

- dostosowanie polskiego prawa do przepisów Dyrektywy 2001/97/WI Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 grudnia 2001 r. zmieniającej Dyrektywę Rady 91/308/EWG w sprawie uniemożliwienia korzystania z systemu finansowego w celu prania pieniędzy, Dz. Urz. WE Nr L 344, 28.12.2001 (zwaną dalej Dyrektywą).
- dostosowanie przepisów ustawy dla potrzeb efektywnego i sprawnego działania Generalnego Inspektora Informacji Finansowej.

- ujednoczenie regulacji w ramach całego aktu prawnego

H. Projektowana ustawa dokonuje zmian w zakresie listy instytucji obowiązanych

a) Do katalogu instytucji obowiązanych dołączono Narodowy Bank Polski w zakresie w jakim prowadzi rachunki bankowe dla osób prawnych, sprzedaż numizmatów, skup złota i wymianę zniszczonych środków płatniczych

Należy podkreślić, że Dyrektywa w art. 2a stwierdza, że obowiązki w niej ustanowione mają zostać nałożone m.in. na instytucje kredytowe (zdefiniowane w art. 1 ust. 1 akapit 1 Dyrektywy 2000/12/WE) i finansowe (zdefiniowane jako instytucje inne niż kredytowe, dokonujące operacji zawartych w pkt. 2-12 i 14 wykazu umieszczonego w Załączniku I do Dyrektywy 2000/12/WE)

Dyrektywa 2000/12/WE odnosząca się do podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe, zmieniona Dyrektywą 2000/28/WE definiuje instytucję kredytową jako:

a) przedsiębiorstwo, którego działalność polega na przyjmowaniu depozytów lub innych funduszy podlegających zwrotowi od ludności oraz na przyznawaniu kredytów na swój własny rachunek, lub

b) instytucja pieniądza elektronicznego w rozumieniu Dyrektywy 2000/46/WE;

Narodowy Bank Polski nie zalicza się do tej kategorii instytucji.

Jednakże, zgodnie z art. 15 Dyrektywy 91/308/EWG w wersji zmienionej Dyrektywą 2001/97/WE, państwa członkowskie mogą przyjąć lub utrzymać w mocy bardziej surowe przepisy w kwestiach objętych Dyrektywą.

W związku z powyższym, Narodowy Bank Polski może zostać zaliczony do kategorii instytucji obowiązanych.

b) Do instytucji obowiązanych zaliczono również podmioty prowadzące działalność w zakresie gier na automatach o niskich wygranych, co jest zgodne z ww. przepisami Dyrektywy.

c) Kolejną grupą zawodów dodanych do listy instytucji obowiązanych są adwokaci wykonujący zawód, radcy prawni wykonujący zawód poza stosunkiem pracy, prawnicy zagraniczni świadczący pomoc prawną poza stosunkiem pracy, biegli rewidenci wykonujący zawód, doradcy podatkowi wykonujący zawód.

Wprowadzenie tych zawodów do listy instytucji obowiązanych jest zgodne z art. 2a pkt. 5 Dyrektywy, który mówi w jakich przypadkach państwa członkowskie zostały zobowiązane do nałożenia obowiązków również na notariuszy oraz inne niezależne zawody prawnicze.

d) Do instytucji obowiązanych zaliczono również fundacje co jest zgodne ze specjalnymi rekomendacjami FATF z 31 października 2001 r. – organu międzynarodowego powołanego w 1998 r. do zwalczania prania pieniędzy, którego członkami są zarówno wszystkie państwa członkowskie UE, jak i Komisja Europejska.

III Definicja wartości majątkowych, wprowadzona w art. 1 pkt. 1 b, odnoszącym się do art. 2 pkt. 3 nowelizowanej ustawy jest zgodna z zamieszczoną w art. 1 definicją własności.

Z kolei w art. 1 pkt. 9 projektu ustawy wprowadzono definicję „wprowadzania do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł”. Definicja ta została zamieszczona na użytek tej ustawy i odpowiada definicji „prania pieniędzy”, zamieszczonej w art. 1 Dyrektywy

IV W art. 1 pkt. 6 wprowadzono przepisy zawierające wyjątki od ogólnej zasady obowiązku rejestracji transakcji powyżej 15 000 euro, określonego w art. 8 ustawy. Wprowadzenie obowiązku rejestracji w przypadku podmiotu prowadzącego kasyno gry w przypadku zakupu lub sprzedaży żetonów o wartości stanowiącej równowartość co najmniej 1000 euro jest zgodne z art. 3 ust. 5 Dyrektywy.

Ponadto stwierdzono, że w przypadku umowy ubezpieczenia na życie obowiązku nie stosuje się, jeżeli suma okresowych składek, które mają być opłacone w danym roku nie przekroczy równowartości 1000 euro, albo jednorazowa składka nie przekroczy równowartości 2500 euro. Jest to zgodne z art. 3 ust. 3 Dyrektywy. Wyłączenie, o którym mowa w art. 1 pkt. 6 odnoszącym się do art. 8 pkt. 1d ustawy również jest zgodne z przepisami Dyrektywy (art. 3 ust. 4)

W art. 1 ust. 6 pkt. c projektu ustawy wprowadzono ogólne wyłączenie spod zasady rejestracji transakcji. Projekt ustawy zakłada, że osoby wykonujące zawody prawnicze, a także instytucje pieniądza elektronicznego, jak również pośrednicy nieruchomości (co było przedmiotem poprzedniej nowelizacji ustawy) będą wyłączeni

spod obowiązku rejestracji transakcji powyżej 15 tys. euro. Takiego wyłączenia Dyrektywa co prawda nie przewiduje wprost, jednakże jej przepisy odnoszą się do sytuacji, gdy ww. grupy zawodowe uczestniczą w takich transakcjach finansowych (m.in. pkt. 16 preambuły do Dyrektywy). Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Finansów, zakres tych transakcji nie odpowiada faktycznie czynnościom dokonywanym przez tę kategorię podmiotów, których zakres działania określony jest w innych ustawach. Należy również zauważyć, że te instytucje obowiązane będą zawsze rejestrować tzw. transakcje podejrzane, bez względu na próg kwotowy. W związku z powyższym, cel Dyrektywy 2001/97/WE zostaje spełniony i projektowane rozwiązanie jest zgodne z przepisami prawa wspólnotowego.

- V Zmieniany art. 9 ust. 1 nowelizowanej ustawy, dotyczący wymogu ustalania tożsamości klientów, jest zgodny z art. 3 ust. 1 oraz art. 3 ust. 2 Dyrektywy.
- VI Projekt ustawy nowelizuje również art. 11 ustawy o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł, dodając ust. 4 i ust. 5.
- W ust. 4 stwierdzono, że informacje, do których przekazywania zostali zobowiązani notariusze, adwokaci, radcowie prawni i prawnicy zagraniczni mogą być przekazywane za pośrednictwem odpowiedniego organu samorządu terytorialnego, o ile krajowy organ tego samorządu podejmie stosowną uchwałę, określając tryb i zasady przekazywania informacji do Generalnego Inspektora Informacji Finansowej. Takie rozwiązanie jest również zgodne z przepisami Dyrektywy, w szczególności z jej art. 6 ust. 3.
- W art. 11 ust. 5 wyłączono „zawody prawnicze” spod obowiązku przekazywania informacji również w sytuacji, gdy „prawnik” podjął się reprezentacji klienta na podstawie pełnomocnictwa procesowego w związku z toczącym się postępowaniem albo udziela porady prawnej służącej temu postępowaniu. Przepis ten jest zgodny z przepisami Dyrektywy 2001/97/WE, a w szczególności z jej art. 6 ust. 3.
- VII Nowelizowane przepisy art. 16 ust. 1 i 2, art. 18 i 18a oraz art. 20a i 20c, dotyczące obowiązku powiadamiania Generalnego Inspektora Informacji Finansowej na piśmie o podejrzanych transakcjach oraz procedury wstrzymania transakcji i blokady rachunku

są zgodne z art. 7 Dyrektywy, który nakazuje wstrzymanie transakcji do momentu powiadomienia odpowiednich władz.

VIII Pozostałe przepisy nowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu, jak również pozostałe nowelizowane ustawy nie są sprzeczne z przepisami Dyrektywy

IX Projektowana ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, zaś przepisy związane z wpisaniem zawodów prawniczych na listę instytucji obowiązanych będą stosowane od dnia uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej

X. W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, że przedłożony projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu oraz o zmianie niektórych ustaw, jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie, na podstawie § 10 ust. 4 i 5 Regulaminu pracy Rady Ministrów, należy przypomnieć o obowiązku Ministerstwa Finansów do przekazania tabeli zgodności projektowanych przepisów z prawem wspólnotowym oraz zweryfikowanych tłumaczeń aktów, do których dostosowywane jest polskie prawo.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Andrzej Raczko
Minister Finansów

Pan Jacek Ueżkiewicz
Podsekretarz Stanu

TABELA ZGODNOŚCI

ustawa z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu.

DYREKTYWA 91/308 ZMIENIONA DYREKTYWĄ 2001/97/EC		USTAWODAWSTWO POLSKIE	
Artykuł	Tekst	Artykuł	Tekst
A.1	<p>Dla celów niniejszej Dyrektywy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - “instytucja kredytowa” oznacza daną instytucję kredytową, według definicji zawartej w pierwszym akapicie Artykułu 1 (1) punkt pierwszy Dyrektywy 2000/12/EC¹, oraz zawiera pojęcie oddziałów w rozumieniu Artykułu 1 (3) tej Dyrektywy, znajdujących się na terenie Wspólnot, będących częścią instytucji kredytowych, które posiadają swoje biura centralne na terenie państw nie będących częścią Wspólnot oraz poza nim, - “instytucja finansowa” oznacza: <ul style="list-style-type: none"> - przedsiębiorstwo inne od instytucji kredytowej, którego głównym przedmiotem działalności jest prowadzenie jednej lub więcej rodzajów działań, o których mowa w pozycjach 2 do 12 i w pozycji 14, których lista zawarta jest w Załączniku I Dyrektywy 2000/12/EC; włączając działalność prowadzoną przez kantory oraz inne biura 	A. 2.1	<p>Ileokroć w ustawie jest mowa o: instytucji obowiązanej - rozumie się przez to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • banki, oddziały banków zagranicznych, • domy maklerskie, banki prowadzące działalność maklerską i inne podmioty niebędące bankiem prowadzące działalność maklerską • Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. w zakresie, w jakim prowadzi rachunki papierów wartościowych, • podmioty prowadzące działalność w zakresie gier losowych, zakładów wzajemnych i gier na automatach, • zakłady ubezpieczeń, główne oddziały zagranicznych zakładów ubezpieczeń, • fundusze inwestycyjne, towarzystwa funduszy inwestycyjnych, • spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, • państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej Poczta Polska, • notariuszy w zakresie czynności notarialnych,

¹ OJ L 126, 26.5.2000, p. 1. Dyrektywa zmieniona przez Dyrektywę 2000/28/EC (OJ L 275, 27.10.2000, p. 37)

<p>A2a</p>	<p>transmitujące/przekazujące pieniądze;</p> <ul style="list-style-type: none"> - spółkę ubezpieczeniową, której działalność została zatwierdzona zgodnie z Dyrektywą 79/267/EWG², w takim zakresie, że prowadzi ona działania będące przedmiotem tejże Dyrektywy; - spółki inwestycyjne zdefiniowane w Artykule 1 (2) Dyrektywy 93/22/EEC³; - kolektywne przedsięwzięcia inwestycyjne wprowadzające do obiegu własne udziały i akcje. <p>Państwa Członkowskie zapewnią nałożenie zobowiązań wynikających z tej Dyrektywy na następujące instytucje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. instytucje kredytowe zdefiniowane w punkcie A Artykułu 1; 2. instytucje finansowe zdefiniowane w punkcie B Artykułu 1; <p>oraz następujące osoby prawne i fizyczne prowadzące zawodowo następującą działalność:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. audytorzy, zewnętrzni doradcy rachunkowi i podatkowi; 4. agenci nieruchomości; 5. notariusze oraz inni niezależni doradcy prawni, kiedy: <ol style="list-style-type: none"> a. biorą udział w planowaniu lub przeprowadzaniu transakcji na rzecz klienta, która dotyczy: <ol style="list-style-type: none"> (i) kupowania lub sprzedawania nieruchomości lub przedsiębiorstw handlowych; (ii) zarządzania pieniędzmi, papierami wartościowymi lub innymi aktywami klienta; 	<p>Proponowana zmiana A.2.1</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dotyczących obrotu wartościami majątkowymi, • podmioty prowadzące działalność kantorową, • przedsiębiorców prowadzących: domy aukcyjne, • antykwarjaty, • działalność leasingową i factoringową, • działalność w zakresie: obrotu metalami i kamieniami szlachetnymi i półszlachetnymi, • sprzedaży komisowej, • udzielania pożyczek pod zastaw (lombardy) • lub pośrednictwa w obrocie nieruchomościami, <p><u>instytucja obowiązana:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>banki, w tym Narodowy Bank Polski w zakresie w jakim prowadzi rachunki bankowe dla osób prawnych, sprzedaż numizmatów, skup złota, wymianę zniszczonych środków płatniczych, na podstawie przepisów ustawy o Narodowym Banku Polskim, oddziały banków zagranicznych,</u> • <u>instytucje pieniądza elektronicznego, oddziały zagranicznych instytucji pieniądza elektronicznego oraz agentów rozliczeniowych, prowadzących działalność na podstawie ustawy z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych (Dz. U. Nr 169, poz. 1385,</u> • <u>domy maklerskie, banki prowadzące działalność maklerską i inne podmioty nie będące bankiem prowadzące działalność maklerską na podstawie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. z 2002 r. Nr 49, poz. 447 z późn. zm.¹),</u> • <u>Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. w zakresie, w jakim prowadzi rachunki papierów</u>
------------	--	--	--

² OJ L 63, 13.3.1979, p. 1. Dyrektywa zmieniona przez Dyrektywę 95/26/EC Parlamentu Europejskiego i Rady (OJ L 168, 18.7.1995, p.7)

³ OJ L 141, 11.6.1993, p. 27. Dyrektywa zmieniona przez Dyrektywę 97/9/EC Parlamentu Europejskiego i Rady (OJ L 84, 26.3.1997, p.22)

	<p>(iii) otwierania lub zarządzania bankiem, oszczędnościami lub rachunkami papierów wartościowych;</p> <p>(iv) organizowania wkładów koniecznych dla utworzenia, eksploatacji lub zarządzania firmą;</p> <p>(v) tworzenia, eksploatacji lub zarządzania funduszami powierniczymi, firmą lub inną podobną jednostką;</p> <p>a. działają w imieniu lub na rzecz klienta w innych transakcjach finansowych lub transakcjach dotyczących nieruchomości;</p> <p>1. kupcy towarów wartościowych, takich jak kamienie lub metale szlachetne, dzieła sztuki, osoby zajmujące się aukcjami, kiedy płatność następuje w gotówce, i kwota równa jest lub przekracza 15 000 EURO;</p> <p>2. kasyna.</p>		<p><u>wartościowych,</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>podmioty prowadzące działalność w zakresie gier losowych, zakładów wzajemnych i gier na automatach oraz gier na automatach o niskich wygranych,</u> • <u>zakłady ubezpieczeń, główne oddziały zagranicznych zakładów ubezpieczeń,</u> • <u>fundusze inwestycyjne, towarzystwa funduszy inwestycyjnych,</u> • <u>spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe,</u> • <u>państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej Poczta Polska,</u> • <u>notariuszy w zakresie czynności notarialnych, dotyczących obrotu wartościami majątkowymi,</u> • <u>adwokatów wykonujących zawód,</u> • <u>radców prawnych wykonujących zawód poza stosunkiem pracy,</u> • <u>prawników zagranicznych świadczących pomoc prawną poza stosunkiem pracy,</u> • <u>biegłych rewidentów wykonujących zawód,</u> • <u>doradców podatkowych wykonujących zawód,</u> • <u>podmioty prowadzące działalność kantorową,</u> • <u>przedsiębiorców prowadzących: domy aukcyjne,</u> • <u>antykwarjaty,</u> • <u>działalność leasingową lub factoringową, działalność w zakresie: obrotu metalami lub kamieniami szlachetnymi i półszlachetnymi,</u> • <u>sprzedaży komisowej,</u> • <u>udzielania pożyczek pod zastaw (lombardy)</u> • <u>lub pośrednictwa w obrocie nieruchomościami,</u> • <u>fundacje,</u>
A.2	Państwa członkowskie zapewnią, że proceder prania pieniędzy, który jest definiowany w niniejszej Dyrektywie jest zabroniony.	A.299 Kodeks karny	§ 1. ⁽³⁶⁾ Kto środki płatnicze, papiery wartościowe lub inne wartości dewizowe, prawa majątkowe albo mienie ruchome lub nieruchomości, pochodzące z korzyści związanych z popełnieniem

		<p>Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. (Dz. U. z dnia 2 sierpnia 1997 r.)</p>	<p>czynu zabronionego, przyjmuje, przekazuje lub wywozi za granicę, pomaga do przenoszenia ich własności lub posiadania albo podejmuje inne czynności, które mogą udaremnić lub znacznie utrudnić stwierdzenie ich przestępnego pochodzenia lub miejsca umieszczenia, ich wykrycie, zajęcie albo orzeczenie przepadku, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.</p> <p>§ 2. ⁽³⁷⁾ Karze określonej w § 1 podlega, kto będąc pracownikiem banku, instytucji finansowej lub kredytowej albo innego podmiotu, na którym z mocy przepisów prawa ciąży obowiązek rejestracji transakcji i osób dokonujących transakcji, przyjmuje w gotówce, wbrew przepisom, pieniądze lub inne wartości dewizowe, dokonuje ich transferu lub konwersji albo przyjmuje je w innych okolicznościach wzbudzających uzasadnione podejrzenie, że stanowią one przedmiot czynu określonego w § 1, albo świadczy inne usługi mające ukryć ich przestępne pochodzenie lub usługi w zabezpieczeniu przed zajęciem.</p> <p>§ 3. Kto, będąc odpowiedzialny w banku, instytucji finansowej lub kredytowej za informowanie zarządu lub organu nadzoru finansowego o przeprowadzeniu operacji finansowej, nie czyni tego niezwłocznie w formie przewidzianej przepisami prawa, mimo że okoliczności przeprowadzenia operacji finansowej wzbudzają uzasadnione podejrzenie, że chodzi o źródło ich pochodzenia określone w § 1, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.</p> <p>§ 4. Karze określonej w § 3 podlega, kto w banku, instytucji finansowej lub kredytowej, będąc odpowiedzialny za wyznaczenie osoby uprawnionej do przyjmowania informacji, o których mowa w § 3, lub udzielania ich osobie uprawnionej, nie czyni zadość obowiązującym przepisom.</p> <p>§ 5. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1 lub 2, działając w porozumieniu z innymi osobami, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.</p>
--	--	--	---

			<p>§ 6. Karze określonej w § 5 podlega sprawca, jeżeli dopuszczając się czynu określonego w § 1 lub 2, osiąga znaczną korzyść majątkową.</p> <p>§ 7. ⁽³⁸⁾ W razie skazania za przestępstwo określone w § 1 lub 2, sąd orzeka przepadek przedmiotów pochodzących bezpośrednio albo pośrednio z przestępstwa, a także korzyści z tego przestępstwa lub ich równowartość, chociażby nie stanowiły one własności sprawcy. Przepadku nie orzeka się w całości lub w części, jeżeli przedmiot, korzyść lub jej równowartość podlega zwrotowi pokrzywdzonemu lub innemu podmiotowi.</p> <p>§ 8. Nie podlega karze za przestępstwo określone w § 1-4, kto dobrowolnie ujawnił wobec organu powołanego do ścigania przestępstw informacje dotyczące osób uczestniczących w popełnieniu przestępstwa oraz okoliczności jego popełnienia, jeżeli zapobiegło to popełnieniu innego przestępstwa; jeżeli sprawca czynił starania zmierzające do ujawnienia tych informacji i okoliczności, sąd stosuje nadzwyczajne złagodzenie kary.</p>
A.1	<p>“pranie pieniędzy” oznacza następujące postępowanie w sytuacjach, jeżeli ma ono charakter zamierzony:</p> <ul style="list-style-type: none"> - konwersja lub przekazanie własności, wiedząc, że taka własność pochodzi z działalności o charakterze kryminalnym, lub jest efektem udziału w tego typu działalności, dla celów ukrycia lub zamaskowania nielegalnego pochodzenia własności, lub udzielenie pomocy każdej osobie, która bierze udział w tego typu działalności, w celu uniknięcia konsekwencji prawnych w związku z jej działaniami, - ukrycie lub zamaskowanie prawdziwego charakteru, źródła, miejsca, dyspozycji, przepływu, praw związanych z własnością lub jej właścicielem, wiedząc, że taka własność pochodzi z działalności o charakterze kryminalnym, lub jest efektem udziału w tego typu 	<p>Proponowana zmiana A.2.9</p>	<p><u>dodaje się pkt 9 w brzmieniu:</u> <u>wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł – rozumie się przez to zamierzone postępowanie polegające na:</u></p> <p>a) <u>konwersji lub przekazaniu wartości majątkowych pochodzących z działalności o charakterze przestępczym lub z udziału w takiej działalności, w celu ukrycia lub zatajenia bezprawnego pochodzenia tych wartości majątkowych albo udzieleniu pomocy osobie, która bierze udział w takiej działalności w celu uniknięcia przez nią prawnych konsekwencji tych działań,</u></p> <p>b) <u>ukryciu lub zatajeniu prawdziwego charakteru, źródła, miejsca przechowywania, faktu przemieszczania lub praw związanych z wartościami majątkowymi</u></p>

	<p>działalności,</p> <p>- nabycie, posiadanie lub korzystanie z własności, wiedząc, w czasie jej otrzymania, że taka własność pochodzi z działalności o charakterze kryminalnym, lub jest efektem udziału w tego typu działalności,</p> <p>- udział, związek z popełnieniem, próba popełnienia i pomoc, uczestnictwo, ułatwienie oraz doradztwo w sprawach związanych z udziałami pochodzącymi z działań wspomnianych we wcześniejszych ustępach.</p> <p>Wiedza, zamiar lub cel wymagany jako element wyżej wspomnianych działań, mogą być dorozumiane na podstawie obiektywnych okoliczności faktycznych.</p> <p>Powyższe definicje będą odnosiły się do procederu prania pieniędzy, nawet, jeżeli działania, w ramach, których uzyskano własność mającą stać się przedmiotem prania pieniędzy, prowadzono na terytorium innego państwa członkowskiego, lub państwa trzeciego.</p>		<p><u>pochodzącymi z działalności o charakterze przestępczym lub udziału w takiej działalności,</u></p> <p>c) <u>nabyciu, objęciu w posiadanie albo używanie wartości majątkowych, pochodzących z działalności o charakterze przestępczym lub udziału w takiej działalności,</u></p> <p>d) <u>współuczestnictwie, usiłowaniu popełnienia, pomocnictwie, podżeganiu, w przypadkach zachowań określonych w lit. a-c,</u></p> <p><u>- również jeżeli działania, w ramach których uzyskano wartości majątkowe będące przedmiotem wprowadzania do obrotu finansowego wartości pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł, były prowadzone na terytorium innego państwa.</u></p>
A.1	<p>“Własność” oznacza majątek każdego typu, bez względu na to czy ma on charakter materialny, czy niematerialny, ruchomy lub nieruchomy, oraz dokumenty prawne lub mechanizmy uprawniające do korzystania z tego majątku, lub z funduszy pochodzących z jego oprocentowania</p>	A.2.3	<p><u>pkt 3 otrzymuje brzmienie:</u></p> <p><u>wartościach majątkowych - rozumie się przez to środki płatnicze, papiery wartościowe lub wartości dewizowe, prawa majątkowe, rzeczy ruchome oraz nieruchomości</u></p>
A.3.1	<p>Państwa członkowskie zapewnią, że instytucje kredytowe i finansowe w razie rozpoczęcia stosunków handlowych, wprowadzą wymóg sprawdzania tożsamości ich klientów, w drodze dodatkowych poświadczeń, szczególnie w sytuacji, gdy instytucje te otwierają konta lub konta oszczędnościowe, lub oferują usługi związane z przechowywaniem środków finansowych w sejfach.</p>	<p>A.9.1</p> <p>Proponowana Zmiana A.9.1</p>	<p>W celu wykonania obowiązku rejestracji instytucje obowiązane dokonują identyfikacji swoich klientów w każdym przypadku złożenia pisemnej, ustnej lub elektronicznej dyspozycji (zlecenia).</p> <p><u>W celu wykonania obowiązku rejestracji instytucje obowiązane dokonują identyfikacji swoich klientów w każdym przypadku złożenia dyspozycji lub zlecenia do przeprowadzenia transakcji na podstawie dokumentów przedstawionych przy złożeniu dyspozycji lub zlecenia przeprowadzenia transakcji albo przy zawieraniu umowy z klientem</u></p>

A.3.2	<p>Wymogi dotyczące sprawdzania tożsamości będą również stosowane w przypadku każdej transakcji przeprowadzonej z klientami innymi, niż klienci, o których mowa w ustępie 1, której przedmiot stanowi suma w wysokości 15 000 ECU lub więcej, bez względu na to czy transakcja jest przeprowadzona jako pojedyncza operacja, lub kilka operacji, które wydają się być ze sobą powiązane. Jeżeli suma nie jest znana w momencie przeprowadzania transakcji, instytucja lub wymieniona osoba udokumentuje tożsamość natychmiast po oszacowaniu sumy transakcji i ustaleniu, że osiągnęła ona wymaganą wartość progową.</p>	<p>A.8.1</p> <p>Proponowana Zmiana A.9.1</p>	<p>Instytucja obowiązana przyjmująca dyspozycję (zlecenie) klienta do przeprowadzenia transakcji, której równowartość przekracza 10.000 EURO, zarówno jeżeli jest to transakcja prowadzona w ramach operacji pojedynczej, czy też w ramach kilku operacji, jeżeli okoliczności wskazują, że są one ze sobą powiązane, ma obowiązek zarejestrować taką czynność.-obowiązuje</p> <p>Instytucja obowiązana przyjmująca dyspozycję (zlecenie) klienta do przeprowadzenia transakcji, której równowartość przekracza 15.000 EURO, zarówno jeżeli jest to transakcja prowadzona w ramach operacji pojedynczej, czy też w ramach kilku operacji, jeżeli okoliczności wskazują, że są one ze sobą powiązane, ma obowiązek zarejestrować taką czynność. – obowiązywać będzie od 1 stycznia 2004</p> <p><i>„1. W celu wykonania obowiązku rejestracji instytucje obowiązane dokonują identyfikacji swoich klientów w każdym przypadku złożenia dyspozycji lub zlecenia do przeprowadzenia transakcji na podstawie dokumentów przedstawionych przy złożeniu dyspozycji lub zlecenia przeprowadzenia transakcji albo przy zawieraniu umowy z klientem</i></p>
A.3.7	<p>W razie wystąpienia wątpliwości, czy klienci, o których mowa w powyższych ustępach działają w imieniu własnym, lub, jeżeli istnieje pewność, iż nie działają w imieniu własnym, instytucje lub osoby określone w tej Dyrektywie podejmą odpowiednie środki mające na celu uzyskanie informacji dotyczącej prawdziwej tożsamości osób, w których imieniu działają wyżej wymienione osoby.</p>	A.9.3a	<p>Jeżeli z okoliczności transakcji wynika, że osoba jej dokonująca nie działa we własnym imieniu, instytucja obowiązana powinna dążyć do zidentyfikowania podmiotów, w imieniu lub na rzecz których działa dokonujący transakcji.</p>

A.3.8	Jeżeli istnieje podejrzenie o istnieniu zjawiska prania pieniędzy, instytucje lub osoby określone w tej Dyrektywie przeprowadzą czynności związane z ustaleniem tożsamości, nawet, jeżeli kwota transakcji jest niższa od określonej wartości progowej.	A.8.3.	Instytucja obowiązana przyjmująca dyspozycję lub zlecenie klienta do przeprowadzenia transakcji, której okoliczności wskazują, że wartości majątkowe mogą pochodzić z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł, ma obowiązek zarejestrować taką transakcję, bez względu na jej wartość i charakter.
A.4	Państwa członkowskie zapewnią, że instytucje lub osoby określone w tej Dyrektywie będą przechowywały, w ramach materiałów dowodowych, które będą mogły być wykorzystane w każdym dochodzeniu związanym ze zjawiskiem prania pieniędzy, następujące pozycje: - w przypadku ustalenia tożsamości, kopię lub dane z wymaganych dowodów, przez okres, co najmniej pięciu lat licząc od momentu zakończenia wykonywania usług na rzecz klienta	A.9.4	Informacje objęte identyfikacją przechowywane są przez okres 5 lat, licząc od pierwszego dnia roku następującego po roku, w którym dokonano ostatniego zapisu związanego z transakcją. W przypadku likwidacji, połączenia, podziału lub przekształcenia instytucji obowiązanej, do przechowywania dokumentacji stosuje się przepisy art. 76 ustawy, o której mowa w art. 8 ust. 4.
A.4	Państwa członkowskie zapewnią, że instytucje lub osoby określone w tej Dyrektywie będą przechowywały, w ramach materiałów dowodowych, które będą mogły być wykorzystane w każdym dochodzeniu związanym ze zjawiskiem prania pieniędzy, następujące pozycje: - w przypadku transakcji, dowody i rejestry pomocnicze, składające się z oryginałów dokumentów lub kopii, które będą mogły być użyte w postępowaniach sądowych na mocy odnośnych państwowych systemów ustawodawczych, przez okres, co najmniej pięciu lat, licząc od momentu wykonania transakcji.	A.8.4	Rejestr transakcji, o których mowa w ust. 1 i 3, oraz dokumenty dotyczące zarejestrowanych transakcji, przechowywane są przez okres 5 lat, licząc od pierwszego dnia roku następującego po roku, w którym dokonano ostatniego zapisu związanego z transakcją. W przypadku likwidacji, połączenia, podziału lub przekształcenia instytucji obowiązanej, do przechowywania rejestrów i dokumentacji stosuje się przepisy art. 76 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591, z 1997 r. Nr 32, poz. 183, Nr 43, poz. 272, Nr 88, poz. 554, Nr 118, poz. 754, Nr 139, poz. 933 i 934, Nr 140, poz. 939 i Nr 141, poz. 945, z 1998 r. Nr 60, poz. 382, Nr 106, poz. 668, Nr 107, poz. 669 i Nr 155, poz. 1014, z 1999 r. Nr 9, poz. 75 i Nr 83, poz. 931 oraz z 2000 r. Nr 60, poz. 703, Nr 94, poz. 1037 i Nr 113, poz. 1186).
A.5	Państwa członkowskie zapewnią, że instytucje lub osoby	A.8.3.	Instytucja obowiązana przyjmująca dyspozycję lub zlecenie

A.6.2	Informacje, o których mowa w pierwszym ustępie, będą przekazywane władzom odpowiedzialnym za zwalczanie zjawiska prania pieniędzy tego państwa członkowskiego, na którego terytorium znajduje się instytucja lub osoba przekazująca informacje. Informacje będą zwykle przekazywane przez osobę, lub osoby wyznaczone przez instytucje lub osoby zgodnie z postępowaniem zawartym w Artykule 11 (1) (a).	A.28	Instytucje obowiązane (...) wyznaczają osoby odpowiedzialne za realizację obowiązków określonych w ustawie.
A.6.3	Państwa Członkowskie mogą powołać odpowiedni organ dla notariuszy oraz niezależnych doradców prawnych określonych w Artykule 2a (5) uznawany za organ nadrzędny, który informować będzie o faktach określonych w ustępie 1 (a), i który w takich sytuacjach ustanowi odpowiednie formy współpracy pomiędzy organem a władzami odpowiedzialnymi za zwalczanie zjawiska prania pieniędzy	A.11.4	<u>Informacje o transakcjach, o których mowa w art. 8 ust. 3, do których przekazywania zobowiązani są notariusze, adwokaci, radcowie prawni i prawnicy zagraniczni, mogą być przekazywane do Generalnego Inspektora za pośrednictwem odpowiedniej jednostki ich samorządu zawodowego, o ile krajowy organ tego samorządu podejmie uchwałę określającą szczegółowe zasady i tryb przekazywania takich informacji do Generalnego Inspektora. Krajowy organ tego samorządu przekazuje Generalnemu Inspektorowi wykaz osób odpowiedzialnych za przekazywanie takich informacji</u>
A.7	Państwa członkowskie zapewnią, że instytucje lub osoby określone w tej Dyrektywie wstrzymają wykonanie transakcji, w stosunku, do których posiadają pewność, lub podejrzenia o związek z procederem prania pieniędzy, do momentu powiadomienia władz, o których mowa w Artykule 6.	A.16	<p>1. Instytucja obowiązana, która otrzymała dyspozycję lub zlecenie przeprowadzenia transakcji lub mająca przeprowadzić transakcję, co do której zachodzi uzasadnione podejrzenie, że może ona mieć związek z popełnieniem przestępstwa, o którym mowa w art. 299 Kodeksu karnego, ma obowiązek niezwłocznie zawiadomić na piśmie Generalnego Inspektora, przekazując dane wymienione w art. 12 ust. 1 pkt 1-6 wraz ze wskazaniem przesłanek przemawiających za wstrzymaniem transakcji, oraz wskazać zamierzony termin jej realizacji.</p> <p>2. Po otrzymaniu zawiadomienia Generalny Inspektor dokonuje natychmiastowego potwierdzenia jego przyjęcia w</p>

		<p>Proponowana zmiana A.16.1 i 2</p> <p>A.16a</p>	<p>formie pisemnej.</p> <p>3. Zawiadomienie i potwierdzenie, o których mowa w ust. 1 i 2, może zostać przekazane również przy użyciu elektronicznych nośników informacji.</p> <p><u>1. Instytucja obowiązana, która otrzymała dyspozycję lub zlecenie przeprowadzenia transakcji lub mająca przeprowadzić transakcję, co do której zachodzi uzasadnione podejrzenie, że może ona mieć związek z popełnieniem przestępstwa, o którym mowa w art. 299 Kodeksu karnego, ma obowiązek niezwłocznie zawiadomić na piśmie Generalnego Inspektora, przekazując wszystkie posiadane dane wymienione w art. 12 ust. 1 pkt 1-6 wraz ze wskazaniem przesłanek przemawiających za wstrzymaniem transakcji lub blokadą rachunku, oraz wskazać przewidywany termin jej realizacji. Przepis art. 11 ust. 4 stosuje się.</u></p> <p><u>2. Po otrzymaniu zawiadomienia Generalny Inspektor dokonuje niezwłocznego potwierdzenia jego przyjęcia w formie pisemnej</u></p> <p>1. Generalny Inspektor, na podstawie posiadanych informacji, przekazuje instytucji obowiązanej informacje o podmiotach, co do których zachodzi uzasadnione podejrzenie, że mają one związek z popełnianiem przestępstwa wymienionego w art. 2 pkt 7.</p> <p>2. Instytucja obowiązana niezwłocznie informuje Generalnego Inspektora o prowadzeniu rachunku na rzecz podmiotu, o którym mowa w ust. 1, oraz o transakcjach, w których taki podmiot występuje jako strona.</p>
A.7	Jeżeli w przypadku takiej transakcji istnieje podejrzenie, iż może ona być początkiem zjawiska prania pieniędzy i jeżeli wykonanie takiej transakcji nie może być wstrzymane ww. trybie, lub, jeżeli takie postępowania	A.17	Jeżeli zawiadomienia, o którym mowa w art. 16 ust. 1, nie można dokonać przed wykonaniem albo podczas wykonywania dyspozycji lub zlecenia przeprowadzenia transakcji, instytucja obowiązana przekazuje informację o transakcji niezwłocznie po

	może zaszkodzić działaniom mającym na celu wytropienie osób czerpiących korzyści z operacji stanowiących pranie brudnych pieniędzy, odnośne instytucje powiadomią władze natychmiast po wykonaniu transakcji.		jej przeprowadzeniu, podając przyczyny braku wcześniejszego zawiadomienia.
A.7	Niniejsze władze, na mocy warunków ustanowionych w ramach ustawodawstw ich państw, mogą wydać polecenie wstrzymania takiej operacji.	A.18	<p>1. Jeżeli z zawiadomienia lub z posiadanych informacji wynika, że transakcja, która ma zostać przeprowadzona, może mieć związek z popełnieniem przestępstwa, o którym mowa w art. 299 Kodeksu karnego, Generalny Inspektor może w ciągu 12 godzin od potwierdzenia przyjęcia zawiadomienia, o którym mowa w art. 16 ust. 2, przekazać instytucji obowiązanej pisemne żądanie wstrzymania tej transakcji lub blokady rachunku na okres nie dłuższy niż 48 godzin od momentu otrzymania zawiadomienia. Równocześnie Generalny Inspektor zawiadamia właściwego prokuratora o podejrzeniu popełnienia przestępstwa i przekazuje mu informacje i dokumenty dotyczące wstrzymywanej transakcji lub blokowanego rachunku.</p> <p>2. Żądanie wstrzymania transakcji może być wydane tylko przez Generalnego Inspektora lub łącznie dwóch upoważnionych przez niego na piśmie pracowników jednostki, o której mowa w art. 3 ust. 4.</p> <p>3. Instytucja obowiązana wstrzymuje transakcję natychmiast po otrzymaniu pisemnego żądania, o którym mowa w ust. 1.</p> <p>4. Wstrzymanie transakcji przez instytucję obowiązaną w trybie określonym w ust. 1 i 3 nie rodzi odpowiedzialności dyscyplinarnej, cywilnej, karnej ani innej określonej odrębnymi przepisami.</p> <p><u>Art. 18.1. Jeżeli z zawiadomienia, o którym mowa w art. 16 ust. 1, wynika, że transakcja, która ma zostać przeprowadzona, może mieć związek z popełnieniem przestępstwa, o którym</u></p>
		Proponowana zmiana A.18 i A.18a	

		<p><u>mowa w art. 299 Kodeksu karnego, Generalny Inspektor może w ciągu 24 godzin od potwierdzenia jego przyjęcia, przekazać instytucji obowiązanej pisemne żądanie wstrzymania tej transakcji lub blokady rachunku na okres nie dłuższy niż 48 godziny od momentu potwierdzenia przyjęcia zawiadomienia. Równocześnie Generalny Inspektor zawiadamia właściwego prokuratora o podejrzeniu popełnienia przestępstwa i przekazuje mu informacje i dokumenty dotyczące wstrzymywanej transakcji lub blokowanego rachunku.</u></p> <p><u>2. Żądanie wstrzymania transakcji lub blokady rachunku może być wydane tylko przez Generalnego Inspektora lub łącznie dwóch upoważnionych przez niego na piśmie pracowników jednostki, o której mowa w art. 3 ust. 4.</u></p> <p><u>3. Instytucja obowiązana wstrzymuje transakcję lub blokuje rachunek natychmiast po otrzymaniu pisemnego żądania, o którym mowa w ust. 1.</u></p> <p><u>4. Wstrzymanie transakcji lub blokada rachunku przez instytucję obowiązaną w trybie określonym w ust. 1 i 3 nie rodzi odpowiedzialności dyscyplinarnej, cywilnej, karnej ani innej określonej odrębnymi przepisami.</u></p> <p><u>5.- Jeżeli koniec terminu dla wykonania przez Generalnego Inspektora czynności, o której mowa w ust. 1, przypada w sobotę, w niedzielę lub święto, termin upływa w pierwszym dniu roboczym po tych dniach</u></p> <p><u>18a.1.Generalny Inspektor może przekazać instytucji obowiązanej pisemne żądanie wstrzymania transakcji lub blokady rachunku, bez uprzedniego otrzymania od niej zawiadomienia, o którym mowa w art. 16 ust. 1 lub art. 16a ust. 2, jeżeli posiadane informacje lub ujawnione okoliczności wskazują, na prowadzenie działań mających na celu wprowadzenie do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł lub na związek z przestępstwem, o którym mowa w art. 2 pkt. 7.</u></p>
--	--	---

		A.19	<p><u>2. W sytuacji określonej w ust. 1 Generalny Inspektor może żądać wstrzymania transakcji lub blokady rachunku na okres 48 godzin od momentu otrzymania tego żądania przez instytucję obowiązaną.</u></p> <p><u>3. Przepisy art. 18, 19 i 20 stosuje się odpowiednio</u></p> <p>1. W przypadku otrzymania od Generalnego Inspektora zawiadomienia, o którym mowa w art. 18 ust. 1 zdanie drugie, prokurator może postanowieniem wstrzymać transakcję lub dokonać blokady rachunku na czas oznaczony, nie dłuższy jednak niż 3 miesiące od otrzymania tego zawiadomienia.</p> <p>2. W postanowieniu, o którym mowa w ust. 1, określa się zakres, sposób i termin wstrzymania transakcji lub blokady rachunku. Na postanowienie przysługuje zażalenie do sądu właściwego do rozpoznania sprawy.</p> <p>3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach ogłoszenie postanowienia, o którym mowa w ust. 1, może być odroczone na czas oznaczony, niezbędny ze względu na dobro sprawy. O wydaniu postanowienia zawiadamia się wówczas niezwłocznie instytucję obowiązaną.</p> <p>4. Wstrzymanie transakcji lub blokada rachunku upada, jeżeli przed upływem 3 miesięcy od otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w art. 18 ust. 1 zdanie drugie, nie zostanie wydane postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym.</p> <p>5. W kwestiach dotyczących wstrzymania transakcji lub blokowania rachunku nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy Kodeksu postępowania karnego.</p>
A.8	1. Instytucje lub osoby określone w tej Dyrektywie, oraz ich zarząd i pracownicy, nie powiadomią klientów, o których mowa powyżej, ani innych osób trzecich, o	A.33.6	Osoby, które weszły w posiadanie informacji o transakcjach objętych przepisami ustawy, uzyskanych w trybie określonym w ust. 1-3, są obowiązane chronić informacje prawnie

	<p>przekazaniu informacji władzom zgodnie z Artykułami 6 i 7, lub o tym, że prowadzone jest dochodzenie dotyczące prania pieniędzy.</p>	<p>A.33.7</p> <p>A.34</p> <p>Proponowana zmiana A.20c</p>	<p>chronione, na zasadach i w trybie określonym w odrębnych przepisach. Zachowanie tajemnicy obowiązuje również po ustaniu stosunku pracy, wykonywania czynności na podstawie umów prawa cywilnego lub ustaniu służby.</p> <p>Obowiązek zachowania w tajemnicy uzyskanych na podstawie ustawy informacji, do których nie stosuje się przepisów odrębnych ustaw regulujących zasady ich ochrony, obejmuje również pracowników instytucji obowiązanych, izb gospodarczych zrzeszających instytucje obowiązane, banków zrzeszających banki spółdzielcze oraz osoby wykonujące na ich rzecz czynności na podstawie umów prawa cywilnego. Zachowanie tajemnicy obowiązuje również po ustaniu stosunku pracy lub zaprzestaniu wykonywania czynności na podstawie umów prawa cywilnego.</p> <p>Ujawnienie osobom nieuprawnionym, w tym także stronom transakcji lub posiadaczom rachunku, faktu poinformowania Generalnego Inspektora o transakcjach, których okoliczności wskazują, że wartości majątkowe mogą pochodzić z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł, albo o rachunkach podmiotów, co do których zachodzi uzasadnione podejrzenie, że mają związek z popełnianiem aktów terrorystycznych, oraz o transakcjach dokonywanych przez te podmioty jest zabronione.</p> <p><u>Art. 20c. Instytucja obowiązana, na żądanie zlecającego transakcję lub posiadacza rachunku, może poinformować go o fakcie wstrzymania transakcji lub blokady rachunku i wskazać organ, który zażądał wstrzymania transakcji lub blokady rachunku, z wyjątkiem przypadku wydania przez prokuratora postanowienia o wstrzymaniu transakcji lub blokady rachunku, którego ogłoszenie zostało odroczone na czas oznaczony.</u></p>
--	---	--	---

A.9	Jeżeli pracownik, lub dyrektor instytucji lub osoby określonej w tej Dyrektywie, w dobrej wierze ujawni władzom odpowiedzialnym za zwalczanie zjawiska prania pieniędzy, informacje, o których mowa w Artykułach 6 i 7, nie będzie to stanowiło naruszenia żadnego ograniczenia dotyczącego ujawniania informacji, nałożonego przez kontrakt, bądź postanowienia natury prawnej, regulacyjnej lub administracyjnej, oraz nie narazi to instytucji lub osoby określonej w tej Dyrektywie na żaden typ odpowiedzialności.	A.29	Do ujawniania przez instytucje obowiązane, w trybie i zakresie przewidzianych w ustawie, wszelkich informacji dotyczących transakcji nie stosuje się przepisów ograniczających udostępnianie danych objętych tajemnicą, z wyjątkiem danych objętych tajemnicą państwową.
A.10	<p>Państwa członkowskie zapewnią, że w przypadku, gdy podczas inspekcji przeprowadzanej w instytucjach lub u osób określonych w tej Dyrektywie przez odpowiednie władze, lub w inny sposób, władze te odkryją fakty, które mogą stanowić dowód prania pieniędzy, poinformują władze odpowiedzialne za zwalczanie zjawiska prania pieniędzy.</p> <p>Państwa członkowskie zapewnią, że organy nadrzędne uprawnione na mocy prawa lub regulaminów do nadzoru nad giełdą, wymianą z zagranicą i finansowymi rynkami pochodnymi poinformują władze odpowiedzialne za zwalczanie zjawiska prania pieniędzy, jeśli odkryją fakty, które mogą stanowić dowód prania pieniędzy.</p>	<p>A.21.1</p> <p>Proponowana zmiana</p> <p>A.21.1</p> <p>A.21.3</p>	<p>Kontrolę przestrzegania przez instytucje obowiązane zasad rejestracji i powiadamiania o transakcjach, objętych przepisami ustawy, sprawuje Generalny Inspektor.</p> <p><i><u>Kontrolę wypełniania przez instytucje obowiązane, z wyłączeniem Narodowego Banku Polskiego, obowiązków w zakresie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł lub przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu, sprawuje Generalny Inspektor</u></i></p> <p>Kontrolę, o której mowa w ust. 1, realizują również w ramach sprawowanego nadzoru lub kontroli, w trybie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Komisja Nadzoru Bankowego w stosunku do banków i oddziałów banków zagranicznych oraz Narodowy Bank Polski w odniesieniu do podmiotów prowadzących działalność kantorową, 2) Komisja Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych w stosunku do zakładów ubezpieczeń i głównych

		<p>oddziałów zagranicznych zakładów ubezpieczeń ,</p> <p>3) Komisja Papierów Wartościowych i Giełd w stosunku do domów maklerskich, banków w zakresie prowadzonej przez nie działalności maklerskiej i innych podmiotów prowadzących działalność maklerską na podstawie ustawy - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi oraz w stosunku do funduszy inwestycyjnych, towarzystw funduszy inwestycyjnych, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. oraz banków prowadzących rachunki papierów wartościowych,</p> <p>4) (skreślony),</p> <p>5) minister właściwy do spraw finansów publicznych w stosunku do podmiotów zarządzających i prowadzących gry losowe, zakłady wzajemne lub gry na automatach,</p> <p>6) prezesi sądów apelacyjnych w stosunku do notariuszy,</p> <p>7) Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa w stosunku do spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.</p> <p>Proponowana zmiana A.21.3.5</p> <p>A.21.4</p> <p><u>5) minister właściwy do spraw finansów publicznych w stosunku do podmiotów zarządzających i prowadzących gry losowe, zakłady wzajemne, gry na automatach oraz gry na automatach o niskich wygranych</u></p> <p>Pisemna informacja o wynikach kontroli, o której mowa w ust. 3, w zakresie przestrzegania przepisów ustawy, przekazywana jest Generalnemu Inspektorowi w terminie 14 dni od jej zakończenia.</p>	<p>oddziałów zagranicznych zakładów ubezpieczeń ,</p> <p>3) Komisja Papierów Wartościowych i Giełd w stosunku do domów maklerskich, banków w zakresie prowadzonej przez nie działalności maklerskiej i innych podmiotów prowadzących działalność maklerską na podstawie ustawy - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi oraz w stosunku do funduszy inwestycyjnych, towarzystw funduszy inwestycyjnych, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. oraz banków prowadzących rachunki papierów wartościowych,</p> <p>4) (skreślony),</p> <p>5) minister właściwy do spraw finansów publicznych w stosunku do podmiotów zarządzających i prowadzących gry losowe, zakłady wzajemne lub gry na automatach,</p> <p>6) prezesi sądów apelacyjnych w stosunku do notariuszy,</p> <p>7) Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa w stosunku do spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.</p>
A.11	1. Państwa członkowskie zapewnią, że instytucje lub osoby określone w tej Dyrektywie:	A.28	Instytucje obowiązane ustalają wewnętrzne procedury, zapobiegające wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości

	<p>(a) ustalać adekwatne reguły postępowania dotyczące kontroli wewnętrznej i sposobów komunikowania się w celu uprzedzenia i zapobiegania operacji związanych z praniem pieniędzy,</p> <p>(b) podejmą odpowiednie środki, mające na celu upowszechnianie wśród swoich pracowników wiedzy o postanowieniach zawartych w niniejszej Dyrektywie. Niniejsze środki obejmą udział ich odpowiednich pracowników w specjalnych programach szkoleniowych, mających na celu pomoc w zidentyfikowaniu operacji mogących mieć związek z praniem pieniędzy, oraz instruktaż dotyczący postępowania w razie takich przypadków.</p> <p>Jeśli osoba fizyczna określona w Artykule 2a(3) do (7) podejmuje działalność zawodową jako pracownik osoby prawnej to odpowiedzialność wynikająca z tego Artykułu spoczywa raczej na tej osobie prawnej niż na osobie fizycznej.</p>	<p>Proponowana zmiana A.28</p>	<p>majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł, dotyczące w szczególności realizowania obowiązku identyfikacji klienta i przechowywania informacji objętych tą identyfikacją, zapewniają udział pracowników w programach szkoleniowych dotyczących identyfikacji transakcji mogących mieć związek z przestępstwem, o którym mowa w art. 299 Kodeksu karnego, oraz wyznaczają osoby odpowiedzialne za realizację obowiązków określonych w ustawie.</p> <p><u><i>Institucje obowiązane ustalają wewnętrzne procedury, zapobiegające wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł lub finansowaniu terroryzmu, dotyczące w szczególności realizowania obowiązku identyfikacji klienta i przechowywania informacji objętych tą identyfikacją, zapewniają udział pracowników w programach szkoleniowych dotyczących identyfikacji transakcji mogących mieć związek z przestępstwem, o którym mowa w art. 299 Kodeksu karnego oraz wyznaczają osoby odpowiedzialne za realizację obowiązków określonych w ustawie.</i></u></p>
--	--	---------------------------------------	---

A.11	Państwa członkowskie zapewnią instytucjom lub osobom określonym w tej Dyrektywie dostęp do aktualnych informacji dotyczących metod prania pieniędzy oraz indykatorów prowadzących do rozpoznawania transakcji podejrzanych.	A.4 A.4.5 A.4.6 A.16a.1	<p>Do zadań Generalnego Inspektora należy uzyskiwanie, gromadzenie, przetwarzanie i analizowanie informacji w trybie określonym w ustawie oraz podejmowanie działań w celu przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł i przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu, a w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • inicjowanie i podejmowanie innych działań obejmujących przeciwdziałanie wykorzystywaniu polskiego systemu finansowego do legalizacji dochodów pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł, w tym szkolenie pracowników instytucji obowiązanych w zakresie zadań nałożonych na te instytucje; • sprawowanie kontroli przestrzegania przepisów ustawy; <p>Generalny Inspektor, na podstawie posiadanych informacji, przekazuje instytucji obowiązanej informacje o podmiotach, co do których zachodzi uzasadnione podejrzenie, że mają one związek z popełnianiem przestępstwa wymienionego w art. 2 pkt 7.</p>
A.14	Każde państwo członkowskie podejmie odpowiednie kroki w celu zapewnienia pełnego stosowania wszystkich postanowień niniejszej Dyrektywy, oraz w szczególności określi kary, które mają być stosowane w razie naruszenia środków przyjętych na mocy niniejszej Dyrektywy.	A.35	<p>1. Kto, działając w imieniu lub interesie instytucji obowiązanej, wbrew przepisom ustawy, nie dopełnia obowiązku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rejestracji transakcji lub przechowywania rejestrów transakcji oraz dokumentów dotyczących transakcji, 2) identyfikacji klienta zgodnie z procedurami, o których mowa w art. 28, lub przechowywania informacji

			<p>objętych identyfikacją,</p> <p>3) zawiadomienia organu informacji finansowej o transakcji lub o prowadzeniu rachunku na rzecz podmiotu, o którym mowa w art. 16a ust. 1,</p> <p>4) wstrzymania transakcji lub blokady rachunku, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.</p> <p>2. Tej samej karze podlega ten, kto działając w imieniu lub interesie instytucji obowiązanej, wbrew przepisom ustawy ujawnia informacje zgromadzone zgodnie z upoważnieniem ustawy osobom nieuprawnionym, posiadaczom rachunku lub osobom, których transakcja dotyczy, albo wykorzystuje te informacje w inny sposób niezgodny z przepisami ustawy.</p> <p>3. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 lub 2 działa nieumyślnie, podlega grzywnie.</p>
		A.36	<p>Kto, działając w imieniu lub interesie instytucji obowiązanej, wbrew przepisom ustawy:</p> <p>1) odmawia przekazania Generalnemu Inspektorowi informacji lub dokumentów,</p> <p>2) przekazuje Generalnemu Inspektorowi nieprawdziwe lub zataja prawdziwe dane dotyczące transakcji, rachunków lub osób, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.</p>
		A.37	<p>Kto dopuszcza się czynu określonego w art. 35 ust. 1 lub 2 lub w art. 36 wyrządzając znaczną szkodę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.</p>
		A.37a	<p>1. Kto udaremnia lub utrudnia przeprowadzenie czynności kontrolnych, o których mowa w rozdziale 6, podlega grzywnie.</p> <p>2. Tej samej karze podlega, kto nie dopełnia obowiązku</p>

			ustalenia wewnętrznych procedur zapobiegających wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł.
--	--	--	--

DYREKTYWA RADY

z dnia 10 czerwca 1991 r.

w sprawie uniemożliwienia korzystania z systemu finansowego w celu prania pieniędzy

(91/308/EWG)

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 57 ust. 2 zdanie pierwsze i trzecie, i art. 100a,

uwzględniając wniosek Komisji¹,

we współpracy z Parlamentem Europejskim²,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno - Społecznego³,

a także mając na uwadze, co następuje:

jeżeli instytucje kredytowe i finansowe są wykorzystywane do prania dochodów pochodzących z działalności o charakterze przestępczym (odtąd zwanych „praniem pieniędzy”), może dojść do sytuacji, w której solidność i stabilność danej instytucji, jak też zaufanie do całego systemu finansowego, mogą zostać poważnie zagrożone, prowadząc do utraty zaufania publicznego;

brak działania ze strony Wspólnoty w związku z praniem pieniędzy mógłby spowodować, że Państwa Członkowskie przyjęłyby środki mające na celu ochronę swoich systemów finansowych, które to środki mogłyby być niespójne z procesem tworzenia jednolitego rynku; jeżeli na poziomie Wspólnoty nie zostaną przyjęte określone środki koordynujące, osoby zajmujące się praniem pieniędzy mogą się starać wykorzystywać swobodę przepływu kapitału oraz swobodę świadczenia usług finansowych, które stanowią część finansową zintegrowanego obszaru, aby umożliwić sobie prowadzenie działań o charakterze przestępczym;

proceder prania pieniędzy w ogólnym zakresie ma wyraźny wpływ na wzrost przestępczości zorganizowanej, a szczególnie na przemyt narkotyków; coraz bardziej wzrasta świadomość, że zwalczanie zjawiska prania pieniędzy należy do jednego z najbardziej efektywnych środków przeciwdziałania tej formie działalności przestępczej, która stanowi szczególne zagrożenie dla społeczeństw Państw Członkowskich;

pranie pieniędzy należy zwalczać przede wszystkim poprzez zastosowanie środków karnych oraz w ramach współpracy międzynarodowej pomiędzy organami władzy sądowej, oraz

¹ Dz.U. nr C 106 z 28.04.1990, str. 6; oraz Dz.U. nr C 319 z 19.12.1990, str. 9.

² Dz.U. nr C 324 z 24.12.1990, str. 264; oraz Dz.U. nr C 129 z 20.05.1991.

³ Dz.U. nr C 332 z 31.12.1990, str. 86.

organami odpowiedzialnymi za przestrzeganie przepisów prawa, zgodnie z odnoszącą się do narkotyków Konwencją Narodów Zjednoczonych o zwalczaniu nielegalnego obrotu narkotykami i substancjami psychotropowymi, przyjętej dnia 19 grudnia 1988 r. w Wiedniu (odtąd zwaną „Konwencją Wiedeńską”), oraz w sposób bardziej ogólny w odniesieniu do wszystkich działań o charakterze przestępczym, zgodnie z Konwencją Rady Europy w sprawie prania pieniędzy, poszukiwania, przejmowania i konfiskaty wartości majątkowych uzyskiwanych z działań przestępczych, która to Konwencja została przedłożona do podpisu w dniu 8 listopada 1990 r., w Strasburgu;

rozwiązania karne nie powinny stanowić jedyne go sposobu zwalczania procederu prania pieniędzy, ponieważ system finansowy może również w tym zakresie odgrywać skuteczną rolę; w tym kontekście należy odnieść się do zalecenia Rady Europejskiej z dnia 27 czerwca 1980 r., oraz do Deklaracji Zasad, przyjętej w grudniu 1988 r. w Bazylei przez kierownicze bankowe władze nadzorcze zrzeszone w Grupie Dziesięciu; oba te dokumenty stanowią znaczny postęp w kierunku ochrony systemu finansowego przed jego wykorzystywaniem w celach prania pieniędzy;

pranie pieniędzy odbywa się zwykle w kontekście międzynarodowym, w celu skuteczniejszego ukrycia przestępczego pochodzenia funduszy; środki przyjęte wyłącznie na poziomie krajowym, bez uwzględnienia elementów koordynacji i współpracy na poziomie międzynarodowym, miałyby bardzo ograniczone skutki;

wszystkie środki przyjęte przez Wspólnotę w tej dziedzinie powinny być zgodne z innymi działaniami podjętymi na poziomie międzynarodowym; jakiegokolwiek działanie Wspólnoty w tej kwestii powinno przede wszystkim uwzględniać zalecenia przyjęte przez Grupę Zadaniową ds. zwalczania prania pieniędzy, powołaną przez siedem najbardziej rozwiniętych państw podczas szczytu w Paryżu w lipcu 1989 r.;

Parlament Europejski, w ramach szeregu uchwał, wyrażał chęć powołania ogólnego programu Wspólnoty w sprawie zwalczania przemytu narkotyków łącznie z postanowieniami dotyczącymi ochrony przed zjawiskiem prania pieniędzy;

do celów niniejszej dyrektywy, definicję prania pieniędzy przejmuję się z definicji przyjętej w ramach Konwencji Wiedeńskiej; pranie pieniędzy nie odbywa się tylko w związku z dochodami osiągniętymi na drodze popełniania przestępstw związanych z narkotykami, ale również w związku z korzyściami majątkowymi uzyskanymi w ramach innych działań o charakterze przestępczym (np. zorganizowana działalność o charakterze przestępczym i terroryzm); Państwa Członkowskie w ramach własnego ustawodawstwa poszerzą skutki wynikające z niniejszej dyrektywy w takim zakresie, aby objąć przychody pochodzące z takiego rodzaju działalności, w takim wymiarze, w jakim mogą one skutkować czynnościami prania pieniędzy, uzasadniając w ten sposób możliwość stosowania wobec nich sankcji zwalczających proceder prania pieniędzy;

niezbędnym wymogiem dla zwalczania zjawiska prania pieniędzy jest zakaz prania pieniędzy zawarty w ustawodawstwach Państw Członkowskich, poparty odpowiednimi środkami oraz sankcjami karnymi;

w celu uniknięcia sytuacji, w której osoby zajmujące się procederem prania pieniędzy, korzystając z anonimowości mogłyby prowadzić swoją działalność o charakterze przestępczym, należy zapewnić, aby instytucje kredytowe i finansowe w momencie

rozpoczynania świadczenia usług lub przeprowadzenia transakcji finansowych przekraczających pewne wartości progowe, wymagały sprawdzenia tożsamości swoich klientów; zakres tego typu postanowień należy również w miarę możliwości rozszerzyć w stosunku do wszystkich beneficjentów transakcji;

instytucje kredytowe i finansowe muszą przechowywać przez okres co najmniej 5 lat kopie dokumentów tożsamości lub informacje dotyczących wymaganych dokumentów tożsamości, jak również dowody i zapisy dodatkowe składające się z dokumentów lub ich kopii odnoszących się do transakcji, które mogą być wykorzystane w postępowaniu sądowym na mocy właściwego ustawodawstwa krajowego i które można wykorzystać jako dowody w przypadku jakiegokolwiek dochodzenia związanego z praniem pieniędzy;

w celu ochrony solidności i integralności systemu finansowego oraz przyczyniania się do walki z owym zjawiskiem, należy zapewnić, aby instytucje kredytowe i finansowe ze szczególną uwagą sprawdzały każdą transakcję, która według nich, ze względu na swój charakter, wydaje się być szczególnie związana z praniem pieniędzy; w tym celu owe instytucje powinny zwracać szczególną uwagę na transakcje z państwami trzecimi, które nie stosują przepisów porównywalnych z przepisami ustanowionymi przez Wspólnotę, których celem jest zapobieganie procederowi prania pieniędzy, albo innych podobnych postanowień ustalonych przez organy międzynarodowe, a które zostały uznane przez Wspólnotę;

w tym celu Państwa Członkowskie mogą nakazać instytucjom kredytowym i finansowym dokonywania zapisu, w formie pisemnej, wyników sprawdzania jakie mają obowiązek wykonywać, oraz aby zapewnić udostępnienie tychże wyników władzom odpowiedzialnym za starania dążące do wyeliminowania zjawiska prania pieniędzy;

ochrona systemu finansowego przed jego wykorzystywaniem do celów prania pieniędzy jest zadaniem, które nie może być przeprowadzone przez władze odpowiedzialne za zwalczanie tego zjawiska bez współpracy z instytucjami kredytowymi i finansowymi oraz z ich władzami nadzorczymi; w tego rodzaju przypadkach należy uchylić tajemnicę bankową; obowiązujący system przymusowego powiadamiania o podejrzanych transakcjach, który zapewnia, że informacje są przekazywane wyżej wspomnianym władzom bez powiadamiania danych klientów, stanowi najbardziej skuteczny sposób prowadzący do osiągnięcia stanu wspomnianej współpracy; istnieje konieczność zapewnienia szczególnej klauzuli ochronnej, która zwalniałaby instytucje kredytowe i finansowe, ich pracowników i personel kierowniczy z odpowiedzialności za naruszenie ograniczeń dotyczących udostępniania informacji;

informacje, które są przekazywane władzom na mocy niniejszej dyrektywy, mogą być wykorzystane jedynie w związku ze zwalczaniem prania pieniędzy; Państwa Członkowskie mogą jednakże postanowić, że tego typu informacje mogą być wykorzystywane również w innych celach;

wprowadzenie przez instytucje kredytowe i finansowe procedur kontroli wewnętrznej oraz programów szkoleniowych w tym zakresie stanowi uzupełnienie, bez którego inne środki będące przedmiotem niniejszej dyrektywy mogłyby okazać się nieskuteczne; ponieważ proceder prania pieniędzy może być prowadzony nie tylko poprzez instytucje kredytowe i finansowe, ale również w ramach innych grup zawodowych i rodzajów przedsiębiorstw, Państwa Członkowskie muszą rozszerzyć przepisy niniejszej dyrektywy, w całości lub w części w taki sposób, aby grupy zawodowe lub przedsiębiorstwa, których działalność może

być w szczególności wykorzystywana do celów prania pieniędzy, również wchodziły w jej zakres;

jest sprawą istotną, aby Państwa Członkowskie miały szczególnie na uwadze zapewnienie skoordynowanych działań na terenie Wspólnoty w sytuacji, gdy istnieją wyraźne powody do podejrzeń, że pewne grupy zawodowe lub pewna działalność, w przypadku których warunki ich wykonywania zostały ujednolicone na poziomie Wspólnoty, są wykorzystywane do celów prania pieniędzy;

skuteczność starań prowadzących do wykluczenia zjawiska prania pieniędzy zależy głównie od ścisłej koordynacji i ujednolicenia krajowych środków wdrażających niniejszą dyrektywę; tego rodzaju koordynacja i ujednolicenie, które jest dokonywane w różnych organach międzynarodowych, w odniesieniu do Wspólnoty, wymaga współpracy między Państwami Członkowskimi a Komisją w ramach komitetu kontaktowego;

każde Państwo Członkowskie powinno przyjąć odpowiednie środki, oraz w odpowiedni sposób karać za ich naruszenie, aby zapewnić pełne zastosowanie niniejszej dyrektywy,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Do celów niniejszej dyrektywy:

- „instytucja kredytowa” oznacza daną instytucję kredytową, według definicji zawartej w art. 1 tiret pierwsze dyrektywy 77/780/EWG⁴, ostatnio zmienionej dyrektywą 89/646/EWG⁵, oraz obejmuje oddziały w rozumieniu tiret trzecie tego artykułu, znajdujące się na terenie Wspólnoty, będące częścią instytucji kredytowych, które posiadają swoje siedziby na terenie państw nie należących do Wspólnoty,
- „instytucja finansowa” oznacza przedsiębiorstwo inne niż instytucja kredytowa, którego głównym przedmiotem działalności jest prowadzenie jednej lub więcej operacji, objętych numerami 2-12 i numerem 14 wykazu załączonego do dyrektywy 89/646/EWG lub spółkę ubezpieczeniową, której działalność została zarejestrowana zgodnie z dyrektywą 79/267/EWG⁶, ostatnio zmieniona dyrektywą 90/619/EWG⁷, w takim zakresie, że prowadzi ona działalność będącą przedmiotem tejże dyrektywy; definicja ta obejmuje pojęcie oddziałów znajdujących się na terenie Wspólnoty, będących częścią instytucji finansowych, które posiadają swoje siedziby na terenie państw nie należących do Wspólnoty,
- „pranie pieniędzy” oznacza wymienione poniżej umyślne postępowanie, dokonywane w celu :
 - konwersji lub przekazania mienia, wiedząc, że pochodzi ono z działalności przestępczej lub z udziału w takiej działalności, celem ukrywania lub zatajania

⁴ Dz.U. nr L 322 z 17.12.1977, str. 30.

⁵ Dz.U. nr L 386 z 30.12.1989, str. 1.

⁶ Dz.U. nr L 63 z 13.03.1979, str. 1.

⁷ Dz.U. nr L 330 z 29.11.1990, str. 50.

bezprawnego pochodzenia tego mienia albo udzielenie pomocy osobie, która bierze udział w takiej działalności, w celu, aby uniknęła ona prawnych konsekwencji tych działań,

- ukrycia lub zatajenia prawdziwego charakteru, źródła, miejsca przechowywania, przemieszczaniu, praw związanych z tym mieniem lub jego własnością, wiedząc, że źródłem tego mienia jest działalność o charakterze przestępczym, lub udziału w takiej działalności,
- nabycia, posiadania albo używania mienia, wiedząc w momencie jego otrzymania, że mienie to pochodzi z działalności o charakterze przestępczym, lub udziału w takiej działalności,
- udziału, współdziałania w celu popełnienia, usiłowanie popełnienia, jak też pomocnictwo, nakłanianie, ułatwianie oraz doradzanie w przypadku czynów określonych w powyższych ustępach.

Świadomość, zamiar lub cel wymagany jako element wyżej określonych czynów, mogą być ustalane na podstawie obiektywnych przesłanek faktycznych.

Za pranie pieniędzy uważa się również działania, w ramach których uzyskano składnik majątkowy mający stać się przedmiotem prania pieniędzy, nawet jeżeli działania te prowadzono na terytorium innego Państwa Członkowskiego, lub państwa trzeciego,

- „mienie” oznacza wszelkiego rodzaju aktywa, materialne lub niematerialne, ruchome lub nieruchome oraz dokumenty prawne lub instrumenty uprawniające do korzystania z tego majątku, albo odsetki od aktywów,
- „działalność przestępcza” oznacza przestępstwo określone w art. 3 ust. 1 lit a) Konwencji Wiedeńskiej oraz wszystkie inne typy działalności przestępczej określone do celów niniejszej dyrektywy przez każde Państwo Członkowskie,
- „właściwe władze” oznaczają władze krajowe upoważnione, na mocy ustawy lub aktu wykonawczego, do nadzorowania instytucji kredytowych lub finansowych.

Artykuł 2

Państwa Członkowskie zapewnią, że pranie pieniędzy zdefiniowane w niniejszej dyrektywie jest zabronione.

Artykuł 3

1. Państwa Członkowskie zapewnią, że instytucje kredytowe i finansowe w razie nawiązania stosunków umownych, wprowadzą wymóg sprawdzania tożsamości swoich klientów, poprzez okazanie właściwych dokumentów, szczególnie przy otwieraniu konta lub kont oszczędnościowych, lub oferowania skrytek do przechowywania wartości majątkowych.

2. Wymogi dotyczące sprawdzania tożsamości będą również stosowane w przypadku każdej transakcji przeprowadzonej z klientami innymi, niż klienci określani w ust. 1, o ile przedmiotem jest suma o równowartości 15 000 ECU lub ją przekraczająca, bez względu na to czy transakcja jest przeprowadzona jako pojedyncza operacja, lub kilka operacji, które wydają się być ze sobą powiązane. Jeżeli suma nie jest znana w momencie przeprowadzania transakcji, instytucja, której transakcja dotyczy, dokona czynności identyfikacyjnych gdy tylko zostanie powiadomiona o wielkości kwoty oraz ustali, iż wymieniona wartość progowa została osiągnięta.

3. W drodze odstępstwa od ust. 1 i 2, wymogi dotyczące ustalenia tożsamości w związku z polisami ubezpieczeniowymi wystawianymi przez towarzystwa ubezpieczeniowe, w rozumieniu dyrektywy 79/267/EWG, które wykonują działalność mieszczącą się w zakresie wspomnianej dyrektywy, nie będą obowiązywały, jeżeli kwota lub kwoty okresowych składek, które mają być opłacone w danym roku nie przekroczą, bądź nie przekraczają kwoty 1 000 ECU, albo jednorazowa składka wynosi 2 500 ECU lub mniej. Jeżeli stawka lub stawki okresowe, które mają być opłacone w danym roku jest, lub są podwyższone w takim zakresie, że przekraczają wartość progową 1 000 ECU, ustalenie tożsamości klientów będzie wymagana.

4. Państwa Członkowskie mogą postanowić, że wymóg ustalenia tożsamości nie jest obowiązkowy w przypadku wpłaty na polisy ubezpieczeniowe związane z planem emerytalnym ustanowionym na mocy umowy o pracę albo innej działalności zawodowej ubezpieczonego, pod warunkiem, że takie polisy nie zawierają klauzuli o odpłatnym zrzeczeniu się przez ubezpieczonego praw wynikających z polisy, oraz nie mogą być użyte jako zabezpieczenie dla kredytu lub pożyczki.

5. W razie wystąpienia wątpliwości, czy klienci, określani w powyższych ustępach działają na własny rachunek, albo gdy jest wiadome, iż nie działają oni na własny rachunek, instytucje kredytowe i finansowe podejmą odpowiednie środki mające na celu uzyskanie informacji dotyczącej prawdziwej tożsamości osób, na rzecz których działają ci klienci.

6. Instytucje kredytowe i finansowe przeprowadzają identyfikację, nawet gdy kwota transakcji będzie niższa od wskazanej wyżej wartości progowej, jeżeli istnieje podejrzenie prania pieniędzy.

7. Instytucje kredytowe i finansowe nie będą podlegały wymogom dokonywania identyfikacji, określonym w niniejszym artykule, jeżeli ich klientem jest inna instytucja kredytowa albo finansowa, w rozumieniu niniejszej dyrektywy.

8. Państwa Członkowskie mogą postanowić, że wymogi identyfikacji w odniesieniu do transakcji, określonych w ust. 3 i 4, są spełnione, jeżeli stwierdzi się, że kwota wynikająca z transakcji ma obciążyć rachunek otwarty w imieniu klienta w instytucji kredytowej, objętej niniejszą dyrektywą, w sposób zgodny z wymogami ust. 1.

Artykuł 4

Państwa Członkowskie zapewnią, że instytucje kredytowe i finansowe będą przechowywały następujące dokumenty, które będą mogły być wykorzystane w charakterze dowodów w każdym dochodzeniu związanym z przypadkiem prania pieniędzy:

- w przypadku identyfikacji, kopię lub wypisy z wymaganych dowodów, przez okres co najmniej pięciu lat licząc od momentu zakończenia świadczenia usług na rzecz klienta,
- w przypadku transakcji, dowody i rejestry pomocnicze, składające się z oryginałów dokumentów lub kopii, które będą mogły być użyte w postępowaniach sądowych na mocy odpowiednich ustawodawstw krajowych, przez okres co najmniej pięciu lat, licząc od momentu wykonania transakcji.

Artykuł 5

Państwa Członkowskie zapewnią, że instytucje kredytowe i finansowe zbadają ze szczególną uwagą każdą transakcję, która ze względu na swój charakter, wydaje się w dużym stopniu wypełniać znamiona transakcji związanej z praniem pieniędzy.

Artykuł 6

Państwa Członkowskie zapewnią współpracę instytucji kredytowych i finansowych oraz ich dyrektorów zarządzających i pracowników z władzami odpowiedzialnymi za zwalczanie zjawiska prania pieniędzy:

- poprzez informowanie tych władz, z własnej inicjatywy, o każdym fakcie, który może wskazywać na dokonywanie prania pieniędzy,
- dostarczając na wniosek właściwych władz, wszystkie niezbędne informacje, zgodnie z postępowaniem ustalonym przez odpowiednie ustawodawstwo.

Informacje określone w ustępie pierwszym, są przekazywane władzom odpowiedzialnym za zwalczanie zjawiska prania pieniędzy tego Państwa Członkowskiego, na którego terytorium znajduje się instytucja przekazująca informacje. Informacje będą zwykle przekazywane przez osobę lub osoby wyznaczone przez instytucje kredytowe i finansowe, zgodnie z postępowaniem określonym w art. 11 ust. 1.

Informacje przekazywane władzom zgodnie z ustępem pierwszym, mogą być wykorzystane jedynie w związku ze zwalczaniem zjawiska prania pieniędzy. Państwa Członkowskie mogą jednak postanowić, że takie informacje mogą zostać również wykorzystane w innych celach.

Artykuł 7

Państwa Członkowskie zapewnią, że instytucje kredytowe i finansowe wstrzymają wykonanie transakcji, w stosunku do których wiedzą bądź podejrzewają, że są związane z praniem pieniędzy, do momentu powiadomienia władz, określonych w art. 6. Władze te, na warunkach określonych przez ich krajowe prawodawstwo, mogą zarządzić niedokonywanie takiej operacji. Jeżeli w stosunku do takiej transakcji istnieje podejrzenie, iż pociągnie ona za sobą pranie pieniędzy i jeżeli wykonanie takiej transakcji nie może być powstrzymane w powyższym trybie, albo gdy jest prawdopodobne, że udaremni to wysiłki wykrycia beneficjentów operacji, co do których podejrzewa się, iż mają one charakter prania

pieniędzy, zainteresowane instytucje powiadomią władze natychmiast po dokonaniu transakcji.

Artykuł 8

Instytucje kredytowe i finansowe oraz ich dyrektorzy zarządzający i pracownicy, nie powiadamiają klientów, których to dotyczy ani innych osób trzecich o przekazaniu informacji władzom, zgodnie z art. 6 i 7 lub o tym, że prowadzone jest dochodzenie dotyczące prania pieniędzy.

Artykuł 9

Jeżeli dyrektor zarządzający lub pracownik instytucji kredytowej lub finansowej ujawni w dobrej wierze władzom odpowiedzialnym za zwalczanie prania pieniędzy informacje określone w art. 6 i 7, nie będzie to stanowiło naruszenie jakiegokolwiek ograniczenia w zakresie ujawniania informacji, ustanowionego umownie lub nałożonego na mocy przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych oraz nie narazi to instytucji kredytowej lub finansowej, ich dyrektorów zarządzających i pracowników na jakikolwiek rodzaj odpowiedzialności.

Artykuł 10

Państwa Członkowskie zapewnią, że jeżeli w trakcie kontroli przeprowadzanej przez właściwe władze w instytucjach kredytowych lub finansowych albo w jakikolwiek inny sposób ujawnione zostaną fakty mogące stanowić dowód prania pieniędzy, powiadomione o tym zostaną władze odpowiedzialne za zwalczanie prania pieniędzy.

Artykuł 11

Państwa Członkowskie zapewnią, że instytucje kredytowe i finansowe:

1. ustalą odpowiednie reguły postępowania dotyczące kontroli wewnętrznej i sposobów przekazywania informacji w celu uprzedzenia i zapobiegania operacjom związanym z praniem pieniędzy,
2. podejmą odpowiednie środki, mające na celu upowszechnianie wśród swoich pracowników wiedzy o przepisach zawartych w niniejszej dyrektywie. Środki te obejmą udział odpowiednich pracowników w specjalnych programach szkoleniowych, mających na celu pomoc w rozpoznawaniu operacji mogących mieć związek z praniem pieniędzy, jak też poinstruowanie ich, jak należy postępować w takich przypadkach.

Artykuł 12

Państwa Członkowskie zapewnią, że przepisy niniejszej dyrektywy zostaną rozciągnięte w całości lub w części na te zawody i kategorie przedsiębiorstw, inne niż instytucje kredytowe i finansowe określone w art. 1, które są zaangażowane w rodzaje działalności, które szczególnie mogą być wykorzystywane do celów prania pieniędzy.

Artykuł 13

1. Ustanawia się Komitet Kontaktowy (zwany dalej „Komitetem”) pod egidą Komisji. Do jego zadań należy:

- a) ułatwienie, bez uszczerbku dla przepisów art. 169 i 170 Traktatu, zharmonizowanego wdrażania niniejszej dyrektywy, poprzez regularne konsultacje dotyczące wszystkich problemów natury praktycznej wynikających z jej stosowania, oraz z wymiany poglądów, które będą uważane za przydatne;
- b) ułatwienie konsultacji między Państwami Członkowskimi na temat bardziej rygorystycznych lub dodatkowych warunków i obowiązków, które mogą być określone na poziomie krajowym;
- c) doradzanie Komisji, w razie potrzeby, w zakresie wszelkich uzupełnień i zmian, które należy wprowadzić do niniejszej dyrektywy lub wszelkich innych dostosowań uznanych za konieczne, w szczególności w celu zharmonizowanego stosowania art. 12;
- d) badanie, czy dany zawód lub kategoria przedsiębiorstwa, powinny wchodzić w zakres art. 12, jeżeli ustalono, że taki zawód, lub kategoria przedsiębiorstwa była wykorzystywana w danym Państwie Członkowskim do celów prania pieniędzy.

2. Ocena merytoryczna decyzji podjętych przez właściwe władze w sprawach indywidualnych nie będzie należała do zadań Komitetu.

3. W skład Komitetu wejdą osoby wyznaczone przez Państwa Członkowskie oraz przedstawiciele Komisji. Obsługę sekretarską zapewni Komisja. Przewodniczącym będzie przedstawiciel Komisji. Komitet będzie zwoływany przez przewodniczącego z jego własnej inicjatywy bądź na wniosek delegacji danego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 14

Każde Państwo Członkowskie podejmie odpowiednie środki w celu zapewnienia pełnego wprowadzenia w życie wszystkich przepisów niniejszej dyrektywy, w szczególności określi kary stosowane w przypadku naruszenia środków prawnych przyjętych na mocy niniejszej dyrektywy.

Artykuł 15

W celu uniemożliwienia prania pieniędzy, Państwa Członkowskie mogą przyjąć lub utrzymać w mocy bardziej surowe przepisy w kwestiach objętych niniejszą dyrektywę.

Artykuł 16

1. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej przed dniem 1 stycznia 1993 r.

2. Wspomniane środki powinny zawierać odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie to powinno towarzyszyć ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

3. Państwa Członkowskie prześlą Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinach objętych niniejszą dyrektywą.

Artykuł 17

W razie potrzeby, po upływie okresu dwunastu miesięcy od daty 1 stycznia 1993 r. i co roku w ciągu co najmniej trzech kolejnych lat, Komisja sporządzi raport dotyczący wykonania niniejszej dyrektywy i przedstawi go Parlamentowi Europejskiemu oraz Radzie.

Artykuł 18

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu, dnia 10 czerwca 1991 r.

W imieniu Rady

J. C. JUNCKER

Przewodniczący

Oświadczenie przedstawicieli rządów Państw Członkowskich spotykających się w ramach Rady

Przedstawiciele rządów Państw Członkowskich, spotykający się w ramach Rady,

Przypominając, że Państwa Członkowskie podpisały Konwencję ONZ przeciwko nielegalnemu handlowi narkotykami i substancjami psychotropowymi, przyjętą w dniu 19 grudnia 1988 r. w Wiedniu;

Przypominając również, że większość Państw Członkowskich już podpisała Konwencję Rady Europy w sprawie prania pieniędzy, poszukiwania, przejmowania i konfiskaty własności uzyskiwanych w drodze działalności przestępczej w dniu 8 listopada 1990 r. w Strasburgu;

Świadomi faktu, że definicja pojęcia prania pieniędzy, zawarte w art. 1 dyrektywy Rady 91/308/EWG,⁸ wywodzi swe brzmienie ze stosownych postanowień wyżej wymienionych Konwencji;

Niniejszym zobowiązują się do podjęcia wszelkich koniecznych kroków najpóźniej do dnia 31 grudnia 1992 r. w celu przyjęcia prawodawstwa w sprawach karnych umożliwiającego im wywiązanie się z zobowiązań wynikających z wyżej wymienionych instrumentów.

⁸ Dz.U. nr L 166 z 28.06.1991, str. 77.

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2001/97/WE

z dnia 4 grudnia 2001 r.

zmieniająca dyrektywę Rady 91/308/EWG w sprawie uniemożliwienia korzystania z systemu finansowego w celu prania pieniędzy

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 47 ust. 2 zdanie pierwsze i trzecie oraz art. 95,

uwzględniając wniosek Komisji¹,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno - Społecznego²,

działając zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 251 Traktatu³, w świetle jednolitego projektu przyjętego przez Komitet Pojedynczy w dniu 18 września 2001 r.,

a także mając na uwadze, co następuje:

- 1) Stosownym jest, aby dyrektywa 91/308/EWG⁴, zwana dalej dyrektywą, jako jeden z głównych międzynarodowych instrumentów w walce z praniem pieniędzy, podlegała aktualizacji zgodnie z wnioskami Komisji oraz chęciami wyrażonymi przez Parlament Europejski i Państwa Członkowskie. W ten sposób dyrektywa powinna nie tylko odzwierciedlać najlepszą praktykę międzynarodową w tej materii, ale powinna również kontynuować ustanawianie wysokich standardów mających na celu ochronę sektora finansowego oraz innych wrażliwych sfer działalności przed szkodliwymi skutkami, jakie powodują dochody z przestępstwa.
- 2) Układ ogólny w sprawie handlu usługami (GATS) pozwala Członkom na przyjęcie środków niezbędnych dla ochrony moralności publicznej jak również na przyjęcie środków ze względów ostrożnościowych, włącznie z tymi mającymi na celu zapewnienie stabilności i integralności systemu finansowego. Takie środki nie powinny nakładać ograniczeń wykraczających poza to, co jest niezbędne dla osiągnięcia powyższych celów.
- 3) Dyrektywa nie określa w jasny sposób, jakie władze Państw Członkowskich powinny otrzymywać sprawozdania dotyczące podejrzanych transakcji od oddziałów instytucji kredytowych i finansowych mających swą główną siedzibę w innym Państwie Członkowskim, jak również jakie władze Państwa Członkowskiego są odpowiedzialne

¹ Dz.U C 117E z 27.06.2000, str. 14.

² Dz.U. C 75 z 15.03.2000, str. 22.

³ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 5 lipca 2000 r. (Dz.U. C 121 z 24.04.2001, str. 133), wspólne stanowisko Rady z dnia 30 listopada 2000 r. (Dz.U. C 36 z 2.02.2001, str. 24) i decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 5 kwietnia 2001 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym). Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 listopada 2001 r. oraz decyzja Rady z dnia 19 listopada 2001 r.

⁴ Dz.U. L 166 z 28.06.1991, str. 77.

za zapewnienie, by takie oddziały stosowały dyrektywę. Władze Państw Członkowskich, w których znajduje się dany oddział, powinny otrzymywać takie sprawozdania i wywiązywać się z powyższych obowiązków.

- 4) Ten podział obowiązków powinien być jasno określony w dyrektywie poprzez zmiany definicji „instytucji kredytowej” oraz „instytucji finansowej”.
- 5) Parlament Europejski wyraża obawy, że działalność kantorów wymiany walut oraz biur dokonujących przekazów pieniężnych jest wrażliwa na proceder prania pieniędzy. Takie formy działalności powinny już mieścić się w zakresie niniejszej dyrektywy; aby uniknąć jakichkolwiek wątpliwości w tej kwestii, dyrektywa powinna jasno potwierdzać, że wymienione formy działalności są przez nią objęte.
- 6) W celu zapewnienia, że możliwie najpełniejsze objęcie sektora finansowego, należy również doprowadzić do wyjaśnienia, że dyrektywa odnosi się do działalności przedsiębiorstw inwestycyjnych określonych w dyrektywie Rady 93/22/EWG z dnia 10 maja 1993 r. w sprawie usług inwestycyjnych w zakresie papierów wartościowych⁵.
- 7) Niniejsza dyrektywa zobowiązuje Państwa Członkowskie jedynie do zwalczania prania pieniędzy pochodzących z przestępstw narkotykowych. W ostatnich latach zaistniała tendencja, aby znacznie szerszej definiować pranie pieniędzy w oparciu o szerszy zakres przestępstw głównych lub związanych, co, na przykład, znalazło odzwierciedlenie w dokonanej w 1996 r. zmianie czterdziestu zaleceń Grupy ds. międzynarodowej działalności finansowej (GMDF), wiodącego międzynarodowego organu zajmującego się zwalczaniem prania pieniędzy.
- 8) Szerszy zakres głównych przestępstw ułatwia sprawozdawczość dotyczącą podejrzanych transakcji oraz międzynarodową współpracę w tym zakresie. Dlatego też, dyrektywa powinna zostać uaktualniona pod tym względem,
- 9) W przyjętym przez Radę wspólnym działaniu 98/699/WSiSW z dnia 3 grudnia 1998 r. w sprawie prania pieniędzy, identyfikacji, wykrywania, zamrażania, zajmowania i konfiskaty narzędzi oraz dochodów pochodzących z przestępstwa⁶, Państwa Członkowskie zgodziły się, by traktować wszystkie poważne przestępstwa, w rozumieniu wspólnego działania, jako przestępstwa główne w celu kryminalizacji prania pieniędzy.
- 10) W szczególności, zwalczanie zorganizowanej przestępczości jest ściśle powiązane ze środkami służącymi do zwalczania prania pieniędzy. Dlatego też, stosownie do tego powinien być przyjęty wykaz przestępstw głównych.
- 11) Dyrektywa nakłada w szczególności obowiązki w zakresie zgłaszania podejrzanych transakcji. Byłoby bardziej odpowiednie i zgodne z filozofią planu działania dla zwalczania przestępczości zorganizowanej⁷, aby rozszerzyć zakres objęty dyrektywą o zakaz prania pieniędzy.

⁵ Dz.U. L 141 z 11.06.1993, str. 27. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 97/9/WE (Dz.U. L 84 z 26.03.1997, str. 22).

⁶ Dz.U. L 333 z 9.12.1998, str. 1.

⁷ Dz.U. C 251 z 15.08.1997, str. 1.

- 12) Dnia 21 grudnia 1998 r. Rada przyjęła wspólne działanie 98/733/WSiSW w sprawie uznawania za przestępstwa karne udziału w organizacji przestępczej w Państwach Członkowskich Unii Europejskiej⁸. To wspólne działanie odzwierciedla zgodę Państw Członkowskich, co do konieczności przyjęcia wspólnego stanowiska.
- 13) Zgodnie z wymogami dyrektywy, sprawozdania dotyczące podejrzanych transakcji są sporządzane w każdym Państwie Członkowskim przez sektor finansowy a w szczególności przez instytucje kredytowe. Istnieją dowody na to, że wzmocnienie kontroli sektora finansowego skłoniło osoby zajmujące się praniem pieniędzy do poszukiwania alternatywnych metod ukrywania dochodów pochodzących z przestępstwa.
- 14) Istnieje trend w kierunku rosnącego korzystania z działalności pozafinansowej przez osoby zajmujące się praniem pieniędzy, potwierdzają to prace GMDF w dziedzinie technik prania pieniędzy i ich typologii.
- 15) Obowiązki wynikające z dyrektywy, dotyczące identyfikacji klientów, rejestrowania oraz przekazywania sprawozdań na temat podejrzanych transakcji powinny być rozszerzone o ograniczoną liczbę form działalności i zawodów, które okazały się wrażliwe na pranie pieniędzy.
- 16) Notariusze oraz prawnicy wykonujący wolne zawody, w znaczeniu określonym przez Państwa Członkowskie, powinni podlegać przepisom dyrektywy w przypadku udziału w transakcjach finansowych lub korporacyjnych, włączając w to świadczenie doradztwa podatkowego wówczas, gdy istnieje największe ryzyko, iż usługi świadczone przez takich prawników mogą być nadużywane do celów prania dochodów pochodzących z działalności przestępczej.
- 17) Jednakże, wówczas, gdy niezależni przedstawiciele prawnie uznanych i kontrolowanych zawodów związanych z doradztwem prawnym, tacy jak adwokaci, ustalają sytuację prawną klienta lub reprezentują klienta w postępowaniu prawnym, nie byłoby właściwe, na mocy niniejszej dyrektywy, aby nakładać na nich obowiązek sporządzania sprawozdań dotyczących podejrzeń o pranie pieniędzy. Muszą istnieć odstępstwa od obowiązku zgłaszania informacji uzyskanych zarówno przed, w czasie lub po zakończeniu postępowania sądowego lub podczas ustalania sytuacji prawnej klienta. Doradztwo prawne podlega obowiązkowi zachowania tajemnicy zawodowej, chyba że radca prawny bierze udział w czynnościach prania pieniędzy, doradztwo prawne służy celom prania pieniędzy, lub adwokat wie, że klient szuka porady prawnej dla celów prania pieniędzy.
- 18) Bezpośrednio porównywalne usługi należy traktować w ten sam sposób, gdy są one świadczone przez przedstawicieli zawodów, które podlegają niniejszej dyrektywie. W celu przestrzegania przepisów zawartych w Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (ECHR) oraz w Traktacie Unii Europejskiej, w przypadku audytorów, zewnętrznych księgowych oraz doradców podatkowych, którzy, w niektórych Państwach Członkowskich, mogą bronić lub reprezentować klienta podczas postępowania prawnego lub w ramach ustalania sytuacji prawnej klienta,

⁸ Dz.U. L 351 z 29.12.1998, str. 1.

informacje, które uzyskują w trakcie wykonywania powyższych zadań nie powinny podlegać obowiązkom sprawozdawczym zgodnie z niniejszą dyrektywą.

- 19) Niniejsza dyrektywa odnosi się, do „władz odpowiedzialnych za zwalczanie prania pieniędzy”, którym muszą być składane sprawozdania dotyczące podejrzanych operacji, z jednej strony, oraz do władz uprawnionych na mocy ustawy lub aktu wykonawczego do sprawowania nadzoru nad działalnością jakichkolwiek instytucji lub osób podlegających niniejszej dyrektywie („właściwe władze”), z drugiej strony. Należy rozumieć, że dyrektywa nie zobowiązuje Państw Członkowskich do powołania takich „właściwych władz” tam gdzie one nie istnieją, oraz że stowarzyszenia adwokatów i inne samostanowujące organizacje zrzeszające członków wolnych zawodów nie są objęte terminem „właściwe władze”.
- 20) W przypadku notariuszy oraz prawników wykonujących wolne zawody, należy zezwolić Państwom Członkowskim, w celu należytego uwzględnienia spoczywającego na nich obowiązku zachowania dyskrecji w stosunku do swoich klientów, na wyznaczenie stowarzyszenia adwokatów lub innego samostanowiącej organizacji zrzeszającej członków wolnych zawodów jako organu, do którego członkowie wolnych zawodów mogą przekazywać sprawozdania dotyczące prawdopodobnych przypadków prania pieniędzy Zasady w zakresie postępowania z takimi sprawozdaniami oraz w zakresie ich dalszego możliwego przekazywania „władzom odpowiedzialnym za zwalczanie prania pieniędzy” i, ogólnie rozumiane, odpowiednie formy współpracy pomiędzy stowarzyszeniami adwokatów lub organizacjami zawodowymi a tymi władzami, są wyznaczane przez Państwa Członkowskie.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

W dyrektywie 91/308/EWG wprowadza się następujące zmiany:

1. Art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 1

Do celów niniejszej dyrektywy:

- A) „Instytucja kredytowa” oznacza instytucję kredytową, w rozumieniu definicji zawartej w art. 1 ust. 1 akapit pierwszy dyrektywy 2000/12/WE* oraz obejmuje oddziały w znaczeniu art. 1 ust. 3 wspomnianej dyrektywy znajdujące się we Wspólnocie, instytucji kredytowych posiadających swoje siedziby wewnątrz lub na zewnątrz Wspólnoty;
- B) „Instytucja finansowa” oznacza:
 1. przedsiębiorstwo inne niż instytucja kredytowa, którego głównym przedmiotem działalności jest dokonywanie jednej lub więcej operacji objętych numerami 2-12 i numerem 14 wykazu określonego w załączniku I do dyrektywy 2000/12/WE; punkty te obejmują działalność kantorów wymiany walut oraz biur dokonujących przekazów pieniężnych,

2. spółka ubezpieczeniowa, która została zarejestrowana zgodnie z dyrektywą 79/267/EWG** w zakresie, w jakim prowadzi działalność objętą zakresem tej dyrektywy,
3. przedsiębiorstwo inwestycyjne, w rozumieniu definicji zawartej w art. 1 ust. 2 dyrektywy 93/22/EWG***,
4. zbiorowy fundusz inwestycyjny sprzedający swoje jednostki lub udziały.

Definicja instytucji finansowej obejmuje oddziały instytucji finansowych znajdujące się we Wspólnocie, których siedziba znajduje się wewnątrz lub na zewnątrz Wspólnoty;

C) „Pranie pieniędzy” oznacza określone poniżej umyślne postępowanie :

- konwersja lub przeniesienie mienia, wiedząc że takie mienie pochodzi z działalności o charakterze przestępczym lub z udziału w takiej działalności, w celu ukrycia lub zatuszowania bezprawnego pochodzenia mienia, lub udzielenia pomocy dowolnej osobie, która uczestniczy w takiej działalności, w celu uniknięcia prawnych konsekwencji swego czynu,
- ukrycie lub zatarcie prawdziwego charakteru, źródła, lokalizacji, dyspozycji, przemieszczania mienia, lub praw własności lub praw pokrewnych odnoszących się do tego mienia, wiedząc, że takie mienie pochodzi z działalności o charakterze przestępczym, lub jest efektem udziału w takiej działalności,
- nabycie, posiadanie lub korzystanie z mienia, wiedząc, w momencie jego otrzymania, że mienie to pochodzi z działalności o charakterze przestępczym lub jest efektem udziału w takiej działalności,
- udział w realizacji któregośkolwiek z działań wymienionych w trzech powyższych tiret, jak również związek z ich realizacją , usiłowanie i pomocnictwo, namawianie, ułatwianie oraz doradzanie w zakresie takich działań.

Świadomość, zamiar lub cel wymagany jako element wyżej wspomnianych działań, mogą być ustalone w oparciu o obiektywne, faktyczne przesłanki..

Stwierdza się zaistnienie zjawiska prania pieniędzy nawet wówczas, jeżeli działania, w wyniku których uzyskano mienie mające służyć praniu pieniędzy, były prowadzone na terytorium innego Państwa Członkowskiego lub państwa trzeciego;

D) „Mienie” oznacza wszelkiego rodzaju aktywa, bez względu na to czy mają one charakter materialny czy niematerialny, ruchomy lub nieruchomy, rzeczowy lub nierzeczowy, oraz akty prawne lub dokumenty zaświadczające o tytule własności lub prawach pokrewnych do tych aktywów;

E) „Działalność przestępcza” oznacza jakiegokolwiek przestępcze zaangażowanie w popełnienie poważnego przestępstwa.

Poważnymi przestępstwami są, co najmniej:

- jakiegokolwiek przestępstwa w rozumieniu definicji zawartej w art. 3 ust. 1 lit. a) Konwencji Wiedeńskiej
- działalność organizacji przestępczych w rozumieniu definicji zawartej w art. 1 wspólnego działania 98/733/WSiSW****
- nadużycie finansowe, co najmniej poważne, w myśl definicji zawartej w art.1 ust.1 i art. 2 Konwencji w sprawie zabezpieczenia interesów finansowych Wspólnot Europejskich*****,
- korupcja,
- przestępstwo, które może przynieść znaczne dochody i które podlega karze kilku lat pozbawienia wolności zgodnie z kodeksem karnym Państwa Członkowskiego.

Przed 15 grudnia 2004 r. Państwa Członkowskie powinny zmienić definicję przedstawioną w niniejszym tiret w celu dostosowania jej do definicji poważnego przestępstwa zawartej we wspólnym działaniu 98/699/WSiSW. Rada wzywa Komisję do przedstawienia przed 15 grudnia 2004 r. propozycji dyrektywy zmieniającej w tym względzie niniejszą dyrektywę.

Do celów niniejszej dyrektywy Państwa Członkowskie mogą określić inne przestępstwo mianem działalności przestępczej.

F) „Właściwe władze” oznaczają władze krajowe uprawnione na mocy ustawy lub aktu wykonawczego do sprawowania kontroli wobec wszystkich instytucji lub osób podlegających niniejszej dyrektywie.

* Dz.U. nr L 126, z 26.05.2000, str. 1. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 2000/28/WE (Dz.U. L 275, z 27.10.2000, str. 37).

** Dz.U. L 63 z 13.03.1979, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 95/26/WE (Dz. L 168 z 18.07.1995, str. 7).

*** Dz.U. L 141, 11.06.1993, str.27. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 97/9/WE (Dz.U. L 84 z 26.03.1997, str. 22).

**** Dz.U. L 351 z 29.12.1998, str. 1.

***** Dz.U. C 316 z 27.11.1995, str. 48.

2. Dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 2a

Państwa Członkowskie zapewniają, że obowiązki ustanowione w niniejszej dyrektywie są nakładane na następujące instytucje:

1. instytucje kredytowe zgodnie z definicją zawartą w art. 1 pkt A;
2. instytucje finansowe zgodnie z definicją zawartą w art. 1 pkt B;

oraz na następujące osoby prawne lub fizyczne podczas wykonywania swych czynności zawodowych:

3. audytorzy, zewnątrzni księgowi i doradcy podatkowi;
 4. pośrednicy obrotu nieruchomościami;
 5. notariusze oraz prawnicy wykonujący wolne zawody, gdy uczestniczą:
 - a) poprzez pomoc w planowaniu lub realizowaniu transakcji dla swoich klientów, dotyczących:
 - (i) kupna i sprzedaży nieruchomości oraz jednostek gospodarczych;
 - (ii) zarządzania pieniędzmi klientów, ich papierami wartościowymi lub pozostałymi aktywami ;
 - (iii) otwierania lub zarządzania rachunkami bankowymi, oszczędnościowymi lub rachunkami papierów wartościowych;
 - (iv) organizacji współpracy niezbędnej dla tworzenia, działalności lub zarządu spółek;
 - (v) tworzenia, działalności lub zarządu trustami, spółkami lub podobnymi strukturami;
 - b) lub poprzez działanie w imieniu i na rzecz klientów
- w jakiegokolwiek transakcji finansowej lub z zakresu obrotu nieruchomościami;
6. pośredników towarów o dużej wartości, takich jak drogocenne kamienie lub metale, dzieła sztuki, gdy płatność jest dokonywana w formie gotówkowej na sumę 15 000 euro lub wyższą;
 7. kasyna”

3. Art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 3

1. Państwa Członkowskie zapewnią, żeby instytucje oraz osoby podlegające przepisom niniejszej dyrektywy wprowadziły wymóg sprawdzania tożsamości swych klientów w drodze dodatkowych poświadczeń, szczególnie w momencie otwierania konta lub kont oszczędnościowych, lub oferowania usług w zakresie przechowywania środków finansowych w skrytkach.

2. Wymogi dotyczące sprawdzania tożsamości będą również stosowane w przypadku każdej transakcji dokonywanej z klientami innymi niż klienci, określani w ust. 1, której przedmiotem jest suma 15 000 EUR lub wyższa, bez względu na to czy transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja, czy też obejmuje kilka operacji, które wydają się być ze sobą powiązane. W przypadku, kiedy suma nie jest znana w momencie rozpoczęcia transakcji, instytucja lub osoba ją przeprowadzająca podejmuje działania identyfikacyjne natychmiast po oszacowaniu sumy transakcji i ustaleniu, że próg został przekroczony.
3. Na zasadzie odstępstwa od poprzednich ustępów, wymogi dotyczące ustalenia tożsamości w związku z polisami ubezpieczeniowymi wystawionymi przez towarzystwa ubezpieczeń w rozumieniu dyrektywy 92/96/EWG z dnia 10 listopada 1992 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych dotyczących bezpośrednich ubezpieczeń na życie (trzecia dyrektywa w sprawie ubezpieczeń na życie)*, które wykonują działalność mieszczącą się w zakresie tej dyrektywy, nie będą obowiązywały, jeśli kwota lub kwoty okresowych składek, które mają być opłacone w danym roku nie przekroczą bądź nie przekraczają kwoty 1 000 euro, albo jednorazowa składka wynosi 2 500 euro lub mniej. Jeśli składka lub składki okresowe, które mają być opłacone w danym roku, są podwyższone w takim zakresie, że przekraczają wartość progową 1 000 euro, konieczne jest ustalenie tożsamości .
4. Państwa Członkowskie mogą uznać, że wymóg ustalenia tożsamości nie jest obowiązkowy w przypadku polis ubezpieczeniowych w związku z systemem emerytur lub ubezpieczeń pracowniczych, zakładając, że takie polisy nie zawierają klauzuli o odpłatnym zrzeczeniu się przez ubezpieczonego praw wynikających z polisy, oraz nie mogą być użyte jako zabezpieczenie pod pożyczkę.
5. Na zasadzie odstępstwa od poprzednich ustępów istnieje wymóg dotyczący ustalenia tożsamości wszystkich klientów kasyn, kupujących lub wymieniających żetony do gry o wartości 1 000 EUR lub wyższej.
6. Uznaje się, że kasyna podlegające kontroli państwa, jeżeli rejestrują lub ustalają tożsamość swoich klientów natychmiast po wejściu, niezależnie od liczby nabywanych żetonów w każdym przypadku postąpiły zgodnie z wymogiem dotyczącym ustalenia tożsamości zawartym w niniejszej dyrektywie.
7. W razie wystąpienia wątpliwości, czy klienci wymienieni w powyższych ustępach działają we własnym imieniu lub, jeżeli istnieje pewność, że nie działają oni we własnym imieniu, instytucje oraz osoby podlegające dyrektywie podejmują odpowiednie środki mające na celu uzyskanie informacji dotyczącej prawdziwej tożsamości osób, w imieniu których wspomniani klienci występują.
8. Instytucje i osoby podlegające dyrektywie dokonują takiego ustalenia tożsamości nawet w przypadku, gdy kwota transakcji jest mniejsza niż ustalony próg, jeśli tylko zachodzi podejrzenie prania pieniędzy.

9. Instytucje i osoby objęte niniejszą dyrektywą nie będą podlegały wymogom ustalenia tożsamości, określonym w niniejszym artykule, jeżeli klientem jest instytucja kredytowa lub finansowa, regulowane niniejszą dyrektywą lub, gdy instytucja kredytowa lub finansowa mieści się w państwie trzecim, które w opinii branych pod uwagę Państw Członkowskich, nakłada wymogi równorzędne z tymi przewidzianymi w niniejszej dyrektywie
10. Państwa Członkowskie mogą postanowić, iż wymogi dotyczące ustalenia tożsamości w związku z transakcjami, określonymi w ust. 3 i 4 są spełniane, jeżeli ustalono, że płatność za transakcję będzie przelana z konta utworzonego w imieniu klienta w instytucji kredytowej, stanowiącej przedmiot niniejszej dyrektywy, w sposób zgodny z wymogami ust. 1.
11. Państwa Członkowskie postanowią, że instytucje i osoby podlegające niniejszej dyrektywie podejmują odpowiednie środki niezbędne dla zrekompensowania zwiększonego ryzyka prania pieniędzy, które powstaje podczas nawiązywania stosunków handlowych lub rozpoczynania transakcji z klientem, który nie jest fizycznie obecny w celach identyfikacji (operacje typu „non - face to face”). Takie środki zapewnią, że tożsamość klienta zostaje ustalona przy pomocy, na przykład, żądania dodatkowych dokumentów, poprzez dodatkowe środki służące weryfikacji i uznaniu przedstawionych dokumentów lub poprzez dokument zaświadczenia wydany przez instytucję podlegającą niniejszej dyrektywie lub poprzez określenie wymogu, aby pierwsza płatność dokonana była przy użyciu konta otwartego na nazwisko klienta w instytucji kredytowej podlegającej niniejszej dyrektywie. Procedury kontroli wewnętrznej określone w art. 11 ust.1 przywiązują szczególną wagę do stosowania tych środków.

* Dz.U. L 360 z 9.12.1992, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/64/WE (Dz.U. L 290 z 17.11.2000, str. 27).

4. W art. 4, 5, 8 oraz 10 wyrazy „instytucje kredytowe i finansowe” zastępuje się wyrazami „instytucje oraz osoby podlegające niniejszej dyrektywie”.
5. Art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 6

1. Państwa Członkowskie zapewnią pełną współpracę instytucji i osób podlegających niniejszej dyrektywie oraz ich zarządów i pracowników z władzami odpowiedzialnymi za zwalczanie prania pieniędzy:

- a) poprzez informowanie tych władz, z własnej inicjatywy, o każdym fakcie, który może być świadczą o praniu pieniędzy;
- b) dostarczając na wniosek niniejszych władz, wszystkie niezbędne informacje, zgodnie z procedurami ustanowionymi przez znajdujące zastosowanie ustawodawstwo.

2. Informacje, określone w ust. 1 są przekazywane władzom odpowiedzialnym za zwalczanie prania pieniędzy tego Państwa Członkowskiego, na którego terytorium

znajduje się instytucja przekazująca informacje. Informacje są zwykle przekazywane przez osobę, lub osoby wyznaczone przez instytucje i osoby zgodnie z postępowaniem zawartym w art. 11 ust. 1 lit. a).

3. W przypadku notariuszy oraz prawników wykonujących wolne zawody określonych w art. 2a ust. 5, Państwa Członkowskie mogą wyznaczyć odpowiedni samostanowiący organ zawodowy uznany za organ administracyjny, do którego należy kierować informacje o faktach określonych w ust.1 lit. a), a jeśli to nastąpi określą odpowiednie formy współpracy pomiędzy tym organem a władzami odpowiedzialnymi za zwalczanie prania pieniędzy.

Państwa Członkowskie nie mają obowiązku stosowania wymagań określonych w ust. 1 w stosunku do notariuszy, prawników wykonujących wolne zawody, audytorów, zewnętrznych księgowych oraz doradców podatkowych w odniesieniu do informacji, które otrzymują lub uzyskują na temat jednego ze swoich klientów w trakcie sprawdzania sytuacji prawnej swojego klienta lub podczas wykonywania swoich obowiązków polegających na obronie lub reprezentowaniu tego klienta w związku z postępowaniem sądowym, włączając w to doradztwo w sprawie wszczynania lub unikania postępowania, bez względu na to, czy takie informacje są uzyskane lub otrzymane przed, w trakcie lub po zakończeniu takiego postępowania.”

6. Art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 7

Państwa Członkowskie zapewnią, że instytucje oraz osoby podlegające niniejszej dyrektywie wstrzymają wykonanie transakcji, w stosunku do których posiadają pewność, lub podejrzenia o związek z prania pieniędzy, do momentu powiadomienia władz, określonych w art. 6. Władze te, na mocy warunków ustanowionych w ramach ich prawa krajowego, mogą wydać polecenie o niedokonaniu takiej operacji. Jeżeli w przypadku takiej transakcji istnieje podejrzenie, iż może ona być początkiem prania pieniędzy i jeżeli wykonanie takiej transakcji nie może być wstrzymane we wspomnianym trybie, lub jeżeli takie postępowanie może zaszkodzić działaniom mającym na celu wykrycie osób czerpiących korzyści z prania pieniędzy, zainteresowane instytucje i osoby powiadomią władze natychmiast po dokonaniu transakcji.”

7. W art. 8 obecny tekst staje się ust. 1 i do artykułu dodaje się, co następuje:

„2. Państwa Członkowskie, zgodnie z niniejszą dyrektywą, nie są zobowiązane do stosowania obowiązku ustanowionego w ust.1 w stosunku do zawodów wspomnianych w drugim akapicie art.6 ust.3”

8. Art.9 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 9

Jeżeli instytucja lub osoba podlegająca niniejszej dyrektywie, bądź pracownik, lub dyrektor tej instytucji, w dobrej wierze ujawnią władzom odpowiedzialnym za zwalczanie prania pieniędzy, informacje, określone w art. 6 i 7, nie będzie to stanowiło

naruszenia jakiegokolwiek ograniczenia dotyczącego ujawniania informacji, nałożonego na mocy przepisu ustawowego, wykonawczego lub administracyjnego, oraz nie narazi to instytucji lub osoby, ani pracownika lub dyrektora tej instytucji na jakąkolwiek odpowiedzialność.”

9. Do art. 10 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„Państwa Członkowskie zapewnią, że organy kontrolne upoważnione przez ustawę lub akt wykonawczy do sprawowania kontroli nad giełdą, rynkami obrotu dewizowego oraz finansowych instrumentów pochodnych poinformują władze odpowiedzialne za zwalczanie prania pieniędzy o wykryciu faktów mogących stanowić dowód prania pieniędzy”

10. Art.11 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 11

1. Państwa Członkowskie zapewnią, że instytucje i osoby podlegające niniejszej dyrektywie:

- a) ustanowią odpowiednie reguły postępowania dotyczące kontroli wewnętrznej i sposobów komunikowania się w celu uprzedzenia i zapobiegania czynności związanych z praniem pieniędzy;
- b) podejmą właściwe środki, mające na celu upowszechnianie wśród swoich pracowników wiedzy o postanowieniach zawartych w niniejszej dyrektywie. Środki te obejmą udział branych pod uwagę pracowników w specjalnych programach szkoleniowych, mających na celu pomoc w zidentyfikowaniu czynności mogących mieć związek z praniem pieniędzy, oraz udzielanie wskazówek dotyczących postępowania w razie takich przypadków.

W przypadku, gdy osoba fizyczna w rozumieniu art. 2a ust. 3-7 podejmuje czynności zawodowe jako pracownik osoby prawnej, obowiązki zawarte w niniejszym artykule odnoszą się w większym stopniu do osoby prawnej niż do osoby fizycznej.

2. Państwa Członkowskie zapewnią, że instytucje i osoby podlegające niniejszej dyrektywie będą miały dostęp do aktualnych danych dotyczących działalności osób zajmujących się praniem pieniędzy oraz wskazówek prowadzących do rozpoznawania podejrzanych transakcji.”

11. W art. 12 wyrazy „instytucje kredytowe lub finansowe określone w art.1” zastępuje się wyrazami „instytucje i osoby określone w art. 2a”

Artykuł 2

Po trzech latach od wejścia w życie niniejszej dyrektywy, Komisja dokona szczególnej kontroli, w zakresie sprawozdania przewidzianego w art. 17 dyrektywy 91/308/EWG, w zakresie kwestii związanych z wdrożeniem art. 1 lit. E) tiret piąte to znaczy szczególnym traktowaniem adwokatów oraz innych prawników wykonujących wolne zawody, identyfikacji

klientów w przypadku transakcji bez kontaktu osobistego z klientem (typu non - face to face) i możliwego wpływu na handel elektroniczny.

Artykuł 3

1. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania przepisów niniejszej dyrektywy przed dniem 15 czerwca 2003 r. i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

Wspomniane środki powinny zawierać odniesienie do niniejszej dyrektywy lub takie odniesienie powinno towarzyszyć ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

2. Państwa Członkowskie prześlą Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, które zostaną przyjęte w odniesieniu do zagadnień, których dotyczy niniejsza dyrektywa.

Artykuł 4

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie w dniu jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 5

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 4 grudnia 2001 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

N FONTAINE

Przewodniczący

W imieniu Rady

D REYNDERS

Przewodniczący